

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

**КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список**

Випуск 5

**Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року**

КИЇВ 2025

УДК 008
К 90

Укладачі: **О. Ф. Білоконь**
Т. Б. Благодарєва
О. В. Паніматченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип.5, 2025 / уклад. О. Ф. Білоконь,
К 90 Т. Б. Благодарєва, О. В. Паніматченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ;
М-во культури та стратег. комунікацій України, НБУ імені Ярослава Мудрого,
Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2025. – 75 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2025

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Богуславець, Софія. 10 думок культурної діячки Вероніки Селеги [Електронний ресурс] : [про досвід підготовки до публічних виступів, важливість навичок з риторики і про те, як комунікувати про себе і про українську культуру світові] / Софія Богуславець // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/10-dumok-kulturnoyi-diyachky-veroniky-selegy/>.

2. В Україні за час повномасштабної війни загинули 204 митці та 107 медійників [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993213-v-ukraini-za-cas-povnomasstabnoi-vijni-zaginuli-204-mitci-ta-107-medijnikiv.html>.

3. Дашивець, Інна. TikTok як нова сцена: де сьогодні народжується масова культура? [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Інна Дашивець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://liroom.com.ua/music/tiktok-yak-nova-stsena/>.

Засновниця комунікаційного агентства Chutno Agency про те, чому саме TikTok став новою культурною сценою.

4. Курков, Андрій. «Немає сенсу боротися із Достоевським». Інтерв'ю із Андрієм Курковим [Електронний ресурс] / Андрій Курков ; [інтерв'ю вів] Сашко Шевченко // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/andrii-kurkov-interview-dostoyevskyy/33419526.html>.

Письменник про вплив російської культури в Україні та на Заході, якою має бути «лагідна українізація», у чому секрет успіху українського автора за кордоном, як захистити українських дітей від російської пропаганди.

5. Куц, Оксана. Україна звучить, але чи її чують [Електронний ресурс] : [результати опитування 30 Erasmus студентів із Польщі, Франції, Іспанії, Німеччини, Італії, Румунії, Угорщини, Японії, Тайваню про те, наскільки українська культура є впізнаваною за межами країни, проведеного авторкою в Іспанії] / Оксана Куц // Район. Культура : [сайт]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://kultura.rayon.in.ua/blogs/803182-ukraina-zvuchit-ale-chi-ii-chuyut>.

6. Набока, Ніна. Ніна Набока, акторка: «Донбас різношерстий. Та наскільки я його знаю з усіма «за» і «проти», настільки й люблю» [Електронний ресурс] / Ніна Набока ; [розмовляла] Тетяна Негода // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989765-nina-naboka-aktorka.html>.

Кіноакторка народна артистка України про відмінність народних традицій на Сході і Заході України, свої спогади про Донбас, відмінності між

українцями та росіянами, культурну інтервенцію рф, необхідність державного підходу у пропаганді української культури та про сучасне українське кіно.

7. Островська-Люта, Олеся. «Ми перестаємо бути колонією і починаємо самі виробляти смисли», – гендиректорка Мистецького арсеналу Островська-Люта [Електронний ресурс] / Олеся Островська-Люта ; [інтерв'ю вела] Леся Вакулюк // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-mi-perestaemo-buti-kolonieyu-i-pochinaemo-sami-viroblyati-smisli-gendirektorka-mistetskogo-arsenalu-ostrovska-lyuta>.

Культурологиня, генеральна директорка Нац. культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» (м. Київ) про те, чи можливо повернути в Україну викрадені росіянами артефакти, про важливість державного фінансування культури та увагу до українського мистецтва у світі.

8. Чужинова, Ірина. Культурні політики: гасіння пожеж vs стратегічний розвиток [Електронний ресурс] / Ірина Чужинова, Ірина Подоляк; [інтерв'ю вела] Анастасія Платонова // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/30/678787_kulturni_politiki_gasinnya_pozhezh_vs.html

Театрознавиця, заступниця директора – художнього керівника Івано-Франківського нац. акад. драм. театру ім. І. Франка та директорка з розвитку NGL.media, громадська діячка про історичні віхи в розвитку українських культурних політик, національну стратегію культури як форму суспільного договору, а також про нове покоління українців як маркер змін на краще.

Історія культури

9. Лончук, Сергій. Народна архітектура Західного Полісся. За матеріалами досліджень 1920-х–1930-х років [Електронний ресурс] / Сергій Лончук // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 333–359. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-9/>.

10. Старовойтенко, Інна. Микола Богуславський у реаліях українського національного життя початку ХХ століття на Січеславщині та Кубані [Електронний ресурс] / Інна Старовойтенко // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://tyzhden.ua/mykola-bohuslavskyj-u-realiiakh-ukrainskoho-natsionalnoho-zhyttia-pochatku-khkh-stolittia-na-sicheslavshchyni-ta-kubani/>.

Рецензія на книжку-альбом «Бандурний батько Микола Богуславський» дніпровського дослідника М. Чабана про просвітянина, видавця, організатора і натхненника кобзарського відродження на Кубані у 20-х рр. ХХ ст., мецената М. Богуславського (1855–1936) та нові біографічні факти його життя та діяльності.

Див. № 92, 173, 327.

Культура і суспільство

11. Лобанок, Дар'я. Сім причин для звільнення міністра культури. Спільнота звернулася до Шмигала [Електронний ресурс] : [про звернення Коаліції дієвців культури до Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала з відкритим листом з вимогою звільнити міністра культури та стратегічних комунікацій України Миколу Точицького через звільнення генерального директора Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максима Остапенка] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.
<https://life.pravda.com.ua/culture/koaliciya-diyevciv-kulturi-prosit-zvilniti-mikolu-tochickogo-308321/>.¹

12. Чиченіна, Лена. Міністерство конспірологічних комунікацій. Чому спільнота знову шокована діями Мінкульту і що думає про міністра [Миколу] Точицького? [Електронний ресурс] / Лена Чиченіна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.
<https://antonina.detector.media/mediatresh/post/225622/2025-05-28-ministerstvo-konspirologichnykh-komunikatsiy-chomu-spilnota-znovu-shokovana-diyamy-minkultu-i-shcho-dumaie-pro-ministra-tochytskogo/>.

Див. № 70, 88.

Культура і держава. Культура і влада

13. Буняк, Валерія. Оголосили імена отримувачів гранту Президента України для молодих митців у 2025 році [Електронний ресурс] : [про розпорядження Президента України № 75/2025-рп] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.
<https://detector.media/infospace/article/241390/2025-05-30-ogolosyly-imena-otrymuvachiv-grantu-prezydenta-ukrainy-dlya-molodykh-mytsiv-u-2025-rotsi/>.

14. Депутати Верховної Ради [України] звернулись до Мінкульту через російськомовні написи на фасаді музею Другої світової війни [Електронний ресурс] : [про подання колективного депутатського звернення до МКСКУ] // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.
<https://tvoemisto.tv/news/deputaty-verhovnoi-rady-zvernulys-do-minkultu-cherez-rosiyskomovni-napysy-na-fasadi-muzeyu-drugoi-svitovoi-viyny-175853.html>.

15. Потураєв, Микита. Микита Потураєв, голова Комітету ВР з питань гуманітарної та інформаційної політики: «Час для релігійних громад МП вичерпано» [Електронний ресурс] / Микита Потураєв ; [розмовляла] Христина Равлюк // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 10 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 12.05.2025.

¹ Див. також: Горlach, Поліна. Відставка Точицького: чому громадськість вимагає змін у Мінкульті [Електронний ресурс] / Поліна Горlach // Суспільне. Культура : [сайт]. 2025. 28 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 29.05.2025. <https://suspilne.media/culture/1028653-vidstavka-tocickogo-comu-gromadskist-vimagae-zmin-u-minkulti/>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3991302-mikita-poturaev-golova-komitetu-vr-z-pitan-gumanitarnoi-ta-informacijnoi-politiki.html>.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики про наслідки завершення перехідного періоду за законом № 8371 для релігійних громад, пов'язаних із Московським патріархатом, проблеми впровадження державної мови в освіті, особливо в російськомовних регіонах, засилля російської пропаганди у соцмережах та способи протидії цьому явищу, нову кандидатуру Уповноваженого із захисту державної мови, необхідність посилення законодавства щодо охорони культурної спадщини, ефективність телемарафону «Єдині новини», державну підтримку українських медіа в умовах війни та ін. питання. Інтерв'ю у програмі «Є Розмова».

16. [Президент України Володимир] Зеленський зустрівся з представниками нацменшин і корінних народів України [і обговорив з ними координацію спільнот з державою та імплементацію закону про корінні народи] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3995959-zelenskij-zustrivsa-z-predstavnikami-nacmensin-i-korinnih-narodiv-ukraini.html>.

17. Протидія SLAPP-позовам: Комітет [Верховної Ради України] з питань свободи слова ініціював створення робочої групи [з напрацювання механізмів протидії SLAPP – стратегічним позовам проти участі громадськості (Strategic Lawsuits Against Public Participation)] [Електронний ресурс] / пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383783>.

Інформаційна політика

18. Відбулося засідання Національного комітету Міжнародної програми ЮНЕСКО з розвитку комунікацій (IPDC) [Електронний ресурс] / пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/384231>.

Про склад Національного комітету IPDC, перше установче засідання новоствореного органу та його ключові завдання.

Див. № 17, 135.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

19. Буняк, Валерія. У Львові стартувала одинадцята медіаконференція LMF 2025 [Електронний ресурс] : [про учасників і хід Львівського медіафоруму] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240927/2025-05-15-u-lvovi-startuvata-odynadtsyata-mediakonferentsiya-lmf-2025/>.

20. Джолос, Олег. Свобода слова, довіра, аудиторія [Електронний ресурс] / Олег Джолос // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240783/2025-05-11-svoboda-slova-dovira-audytoriya/>.

Про учасників і головні теми діалогу «Українські медіа: погляд у майбутнє», організованого Аспен Інститутом Київ у партнерстві з Програмою підтримки ОБСЄ для України.

21. Жук, Вікторія. Тінь пропаганди: як російська дезінформація впливає на ставлення до українців у Європі [Електронний ресурс] / Вікторія Жук, Єлизавета Андрухова, Софія Ващук // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplyvi/post/37972/2025-05-22-tin-propagandy-yak-rosiyska-dezinformatsiya-vplyvaie-na-stavlennya-do-ukraintsiv-u-ievropi/>.

22. Здоровило, Тарас. Добралися до ШІ: російські структури активізували методику «отруєння» великих мовних моделей [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189222/>.

Коментар керівника Центру протидії дезінформації А. Коваленка щодо розвитку технологій штучного інтелекту та використання рф нових методик в інформаційній війні та на полі бою проти України, зокрема за останній місяць.

23. Руденко, Ольга. Головна редакторка The Kyiv Independent Ольга Руденко: «Ми робимо невеликий внесок у велику справу – інформуємо світ про злочини росії» [Електронний ресурс] / Ольга Руденко ; [інтерв'ю вела] Ольга Коротенко // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/society/olga-rudenko-yak-pracyuye-the-kyiv-independent-ta-yak-vplyvati-na-inozemciv-308032/>.

Головна редакторка та співзасновниця медіа The Kyiv Independent про його проекти, зокрема з розслідування воєнних злочинів та їх вплив на іноземну аудиторію, свободу слова під час війни, мотивацію продовжувати важливу справу, а також про те, чи досі Україна цікава світові.

24. Список антиукраїнських видань оновили – додали ще 11 книжок [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3988434-spisok-antiukrainskih-vidan-onovili-dodali-se-11-knizok.html>.

Про внесення Держ. комітетом телебачення і радіомовлення України упродовж квіт. 2025 р. до переліку видань, що мають антиукраїнський зміст, 11 нових найменувань.

25. У МКСК [Міністерстві культури та стратегічних комунікацій України] назвали інструменти у боротьбі з дезінформацією, спрямованою на підри-

євроінтеграції України [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3995481-u-mksk-nazvali-instrumenti-u-borotbi-z-dezinformacieu-spramovanou-na-pidriv-evrointegracii-ukraini.html>.

Про виступ заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України з питань європейської інтеграції А. Наджоса під час круглого столу «Атаки кремля на євроінтеграцію: як захистити європейський курс України» в Укрінформі (м. Київ).

26. Як змінився рівень медіаграмотності українців за час повномасштабної війни [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3990020-ak-zminivsa-riven-mediagramotnosti-ukrainciv-za-cas-povnomasstabnoi-vijni.html>.

Презентація щорічного національного дослідження «Індекс медіаграмотності українців» в Укрінформі (м. Київ).

Див. № 4, 15, 81, 136, 186, 205.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

Див. № 75, 76, 132, 215, 218.

День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, 80-річчя закінчення Другої світової війни

27. Асадчева, Тетяна. Наша Перемога: у Музеї війни [Національному музеї сторії України у Другій світовій війні (м. Київ)] запалили «Вогонь Слави», вшанувавши пам'ять полеглих у Другу світову [та відкрили банерну експозицію «Наша Перемога», що висвітлює внесок українців у боротьбу з нацизмом] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112236/>.¹

28. До 8 травня Укрінформ відкрив виставку архівних фотографій повоєнного Києва [«Київ під час Другої світової війни: руйнування та відбудова»] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3990612-do-8-travna-ukrinform-vidkriv-vistavku-arhivnih-fotografij-povoennogo-kieva.html>.

29. Стахів, Андріана. Дитинство у час Другої світової: у Львові виставкою [«Воєнне дитинство» – проєкт ГО «Після тиші» та незалежної інституції «Музей воєнного дитинства» –] розповідають історії та досвіди [Електронний ресурс] /

¹ Див. також: «Наша Перемога»: у Києві відкрили виставку про українців у Другій світовій [Електронний ресурс] / підгот. Вероніка Резніченко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. 2025. 9 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/nasha-peremoha-u-kijevi-vidkrili-vistavku-pro-ukrajintsiv-u-druhih-svitovij.html>.

Андріана Стахів // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://zahid.espreso.tv/kultura-ditinstvo-u-chas-drugoi-svitovoi-u-lvovi-vistavkoyu-rozpovidayut-istorii-ta-dosvidi>.

День пам'яті жертв політичних репресій

30. Асадчева, Тетяна. У Биківнянському заповіднику [Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» (м. Київ)] вшанували пам'ять жертв політичних репресій. Фото [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112581/>.

31. Здоровило, Тарас. День пам'яті жертв політичних репресій [Електронний ресурс] : [за інформацією М-ва культури та стратег. комунікацій України на Фейсбук-сторінці] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189424/>.

День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (1944)

32. Зборовський, Анатолій. Шлях Мамута Чурлу [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 23 трав. (№ 21). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=27001>.

Виставка-спомин «Навчитель», присвячена кримськотатарському художнику, мистецтвознавцю, етнографу, куратору культурологічних проєктів М. Чурлу (1946–2025), в Меморіальному будинку М. Старицького Музею видатних діячів української культури Лесі Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського, М. Старицького (м. Київ) та про життєвий і творчий шлях мистця.

33. Здоровило, Тарас. Меджліс закликав світ визнати депортацію кримських татар геноцидом [Електронний ресурс] : [про заяву Меджлісу кримськотатарського народу в День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (81-і роковини депортації)] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189431/>.

34. Науменко, Марія. «Qırım içün / Заради Криму»: у Києві відкрили інформаційну виставку про історію кримськотатарського народу [Електронний ресурс] / Марія Науменко // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://espreso.tv/kultura-qirim-icunzaradi-krimu-u-kievi-vidkrili-informatsiynu-vistavku-pro-istoriyu-krimskotatarskogo-narodu>.¹

¹ Див. також: У центрі Києва [на Хрещатику] відкрилася виставка [«QIRIM İÇÜN / Заради Криму»] до Дня пам'яті жертв геноциду кримських татар [Електронний ресурс] / [представництво Президента України в АРК] //

35. У Туреччині видали книгу [«Toplumsal Hafızada Kırım Savaşları ve Sürgünler» («Кримські війни та заслання в соціальній пам'яті») Ферідеханум Шахін] про трагічні сторінки історії кримських татар, відображені у народній творчості [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3995356-u-tureccini-vidali-knigu-pro-tragicni-storinki-istorii-krimskih-tatar-vidobrazeni-u-narodnij-tvorcosti.html>.

Фестивалі, форуми

36. Рубан, Дарина. Кураж повертається: перший у 2025 році фестиваль відбудеться в новому безбар'єрному просторі [Електронний ресурс] / Дарина Рубан // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025. <https://shotam.info/kurazh-povertaietsia-pershyy-u-2025-rotsi-festyval-proyde-v-novomu-bezbar-iernomu-pavilyoni-na-vdnh/>.

Про програму та учасників фестивалю «Кураж» у Нац. комплексі «Експоцентр України» (м. Київ).

37. У Житомирі відбувся міжкультурний літературно-мистецький фестиваль «Відсіч. Крим» [Електронний ресурс] : [про хід, учасників та програму фестивалю] // Житомир.info : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025. https://www.zhitomir.info/news_228037.html.

38. Ярема, Галина. «Українські книжки і наш форум – це наша інформаційна куля в бік ворога» [Електронний ресурс] : [про урочисте відкриття у м. Львові VII Всеукраїнського форуму військових письменників та виступи учасників. Співзасновники форуму – Львівська обласна бібліотека для юнацтва ім. Романа Іваничука, воїни і письменники Володимир Скоростецький та Владислав Якушев] / Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 08.05.2025. <https://wz.lviv.ua/life/532366-ukrainski-knyzhky-i-nash-forum-tse-nasha-informatsiina-kulia-v-bik-voroha>.¹

Креативні індустрії

39. Пінкевич, Марина. Як гейміфікувати українську міфологію: настільна гра «Аридник» [Електронний ресурс] : [чим проєкт львівської студії boardova

Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 12 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 12.05.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3992139-u-centri-kieva-vidkrilasa-vistavka-do-dna-pamati-zertv-genocidu-krimskih-tatar.html>; Скотнікова, Ольга. «QIRIM IÇÜN / Заради Криму»: у серці Києва [біля Головопштамту] діє експозиція до Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2025. 12 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 21.05.2025. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/112351/>.

¹ Див. також: Ярема, Галина. Прочитати свої вірші «Під львівською зорею» мріяли і новачки, і досвідчені поети [Електронний ресурс] : [про хід та учасників VII Всеукраїнського форуму військових письменників у м. Львові] / Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2025. 10 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 12.05.2025. <https://wz.lviv.ua/life/532447-prochytaty-svoi-virshi-pid-lvivskoju-zoreiu-mrialy-i-novachky-i-dosvidcheni-poety>.

зацікавив гравців з усього світу і як спробував переосмислити традиційну українську культуру] / Марина Пінкевич // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://sensormedia.com.ua/culture/yak-gejmifikuvaty-ukrayinsku-mifologiyu-nastilna-gra-aridnyk/>.

Краєзнавство

40. У [Івано-]Франківську зафіксували книжковий рекорд України [– «Найбільша краєзнавча книжкова серія з історії одного міста». Організатори – Івано-Франківське історико-краєзнавче об'єднання «Моє місто»] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990438-u-frankivsku-zafiksuvali-knizkovij-rekord-ukraini.html>.

41. Шалівська, Зоя. Спадщина у війні. У Звягелі говорили про культуру понад 160 учасників із 19 областей країни [Електронний ресурс] / Зоя Шалівська // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3960/2006/189568/>.

Про хід, учасників та мету проведення Всеукраїнської науково-практичної краєзнавчої конференції «Історико-культурна спадщина України: регіональні особливості та загальнонаціональний контекст» у м. Звягелі (Житомирська обл.).

Див. № 130, 213, 228, 236.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

42. Богуславець, Софія. Культура людяності: як поезія допомагає розвивати інклюзивне суспільство [Електронний ресурс] : [про благодійний проєкт «Обличчя людяності» та його мету] / Софія Богуславець // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://sensormedia.com.ua/culture/kultura-lyudyanosti-yak-poeziya-dopomagaye-rozvyvaty-inklyuzyvne-suspilstvo/>.

43. Божок, Сніжана. [Фандрейзингова платформа] UNITED24 за три роки зібрала понад 56 млрд грн на підтримку України [Електронний ресурс] / Сніжана Божок // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112048/>.¹

44. Ківа, Ія. Жива вода співприсутності: Ія Ківа про поїздку Українського ПЕН у Херсон [Електронний ресурс] : [про учасників і програму літературно-

¹ Див. також: Здоровило, Тарас. Плідна UNITED24: за час «повномасштабки» зібрала понад \$56 мільярдів – [Президент України Володимир] Зеленський [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. 2025. 5 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 05.05.2025. <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189217/>.

волонтерської поїздки, в межах якої було передано книги до бібліотек міста та проведено низку заходів] / Ія Ківа // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://chytomo.com/biblioteky-staly-prostorom-sotsializatsii-ta-dozvillia-ia-kiva-pro-poizdku-pen-do-khersona/>.

45. Кошти на відновлення: в Одеському археологічному музеї провели благодійний вечір античних ігор [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997863-v-odeskomu-arheologicnomu-muzei-proveli-blagodijnij-vecir-anticnih-igor-zbiraut-kosti-na-vidnovlenna.html>.

46. Музей Шухевича у Львові: зібрали майже 2 мільйони з 40 необхідних [Електронний ресурс] / [Львів. міськрада] // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

https://tvoemisto.tv/news/muzey_shuhevycha_u_lvovi_zibraly_mayzhe_2_milyony_z_40_neobhidnyh_176246.html.

Про підсумки благодійних ініціатив зі збору коштів на відновлення Музею генерал-хорунжого УПА Р. Шухевича, зокрема акції «Музей для музею» та «Театр для музею», та про вартість робіт з відновлення музею.¹

Див. № 36, 50, 300.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

47. Барський [міський художній] аматорський театр [за підтримки Українського культурного фонду] запише збірку аудіоказок [«На вушко: аудіоказки голосами українських ветеранів»] голосами українських ветеранів [Електронний ресурс] : [Про проєкт, спрямований на продовження творчої реабілітації та ментального відновлення ветеранів російсько-української війни, якими займається театр] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3991057-barskij-amatorskij-teatr-zapise-zbirku-audiokazok-golosami-ukrainskih-veteraniv.html>.

48. Рубан, Дарина. У Вінниці [у межах соціального проєкту «Гончарство в темряві»] гончарству навчають ветеранів, які втратили зір на війні [Електронний ресурс] / Дарина Рубан // #ЩоТам : [сайт]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://shotam.info/u-vinnytsi-honcharstvu-navchaiut-veteraniv-iaki-vtratylzyir-na-viyni/>.

49. Як ветерани проживають і проговорюють досвід війни, граючи у виставі за мотивами віршів Стуса – відео NV [Електронний ресурс] // NV: [сайт].

¹ Див. також: На відновлення музею [генерал-хорунжого УПА] Романа Шухевича [(м. Львів)], який був зруйнований росіянами, вже зібрано близько 2 мільйонів гривень [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. 2025. 14 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.05.2025. <https://day.kyiv.ua/news/190525-na-vidnovlennya-muzeyu-romana-shukhevycha-yakyy-buv-zruynovanyy-rosiyanamy-zhe-zibrano>.

– 2025. – 31 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 31.05.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/ukrajinski-veterani-grayut-u-vistavi-za-motivami-virshiv-stusa-video-nv-50518250.html>.

Про реалізацію проєкту «Театр воєнних дій» у м. Києві, в якому грають ветерани та чинні військові.

Див. № 139.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю

50. Життя з вірою у перемогу. Ветеран [ЗСУ Володимир Симанишин у Музеї мистецтв Прикарпаття (м. Івано-Франківськ)] презентував [на благодійній виставці «Життя з вірою у перемогу»] картини, які написав після втрати обох рук на фронті [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/veteran-volodimir-simanishin-prezentuvav-vistavku-kartin-napisanih-pislya-vtrati-oboh-ruk-50512026.html>.¹

51. Климчук, Дмитро. Бібліотеки стають доступними: у луцькій книгозбірні [Публічній бібліотеці м. Луцька в межах проєкту «Бібліотека для всіх: створення та облаштування інклюзивного громадського простору на базі публічної бібліотеки Луцької громади»] з'явився інклюзивний простір. Фото [Електронний ресурс] / Дмитро Климчук // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.volynnews.com/news/all/biblioteky-staiut-dostupnymy-u-lutskiy-knyhozbirni-ziavyvsia-inkliuzyv>.

52. Новосвітня, Катерина. Бібліотеки та музеї столиці стають безбар'єрними: що зроблено [Електронний ресурс] : Київ поступово стає більш доступним для всіх, зокрема для людей з інвалідністю та осіб з числа маломобільних груп / Катерина Новосвітня // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112821/>.

Див. № 36, 121.

Національний тиждень безбар'єрності

53. В Україні стартував Національний тиждень безбар'єрності [у межах стратегії створення безбар'єрного простору в Україні] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

¹ Див. також: У Франківську ветеран, який втратив на війні руки, відкрив виставку своїх картин [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 7 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 07.05.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990266-u-frankivsku-veteran-akij-vtrativ-na-vijni-ruki-vidkriv-vistavku-svoih-kartin.html>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3994601-v-ukraini-startuvav-nacionalnij-tizden-bezbarernosti.html>.

54. Катаєва, Марія. Національний тиждень безбар'єрності в Києві: КМДА презентує ініціативи для відкритого і доступного міста [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112636/>.

Про низку інформаційних, освітніх і публічних заходів, реалізованих КМДА.

55. Корнійчук, Богдана. Еволюція доступності культури [Електронний ресурс] / Богдана Корнійчук, Наталія Хілько // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3995938-evolucia-dostupnosti-kulturi.html>.

Про мету проведення Нац. тижня безбар'єрності, ухвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р., досвід пристосування пам'яток до потреб людей з інвалідністю у Великій Британії, США, Іспанії, Японії, Німеччині та реальні зміни, які відбуваються в закладах культури України, які поступово впроваджують тактильні моделі, безбар'єрну інфраструктуру, аудіогіди та вистави жестовою мовою, цьогорічну презентацію МКСКУ та початок роботи над пріоритетним проектом «Культура без бар'єрів».

56. У Рівному [обласному краєзнавчому музеї] відбувся круглий стіл [«Знання без обмежень: роль музею в інклюзивному суспільстві»] про роль музею в інклюзивному суспільстві [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/807723-u-rivnomu-vidbuvsya-krugliy-stil-pro-rol-muzeyu-v-inklyuzivnomu-suspilstvi>.

57. Sense Bank і Міністерство культури та стратегічних комунікацій [України] заявили про стратегічне партнерство [заради створення безбар'єрного культурного простору] [Електронний ресурс] : [про підписання сторонами меморандуму під час Національного тижня безбар'єрності] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3997271-sense-bank-i-ministerstvo-kulturi-ta-strategicnih-komunikacij-zaavili-pro-strategicne-partnerstvo.html>.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

58. Андрухович, Юрій. «Українська – це стратегічна цінність і бар'єр із ворогом», – Юрій Андрухович [Електронний ресурс] / Юрій Андрухович ; [інтерв'ю вела] Леся Вакулюк // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-ukrainska-tse-strategichna-tsinnist-i-barer-iz-vorogom-yuriy-andrukhovich>.

Письменник, есеїст, перекладач про різницю сприйняття України в самій країні та за кордоном, чи можливий діалог з росіянами та чому поширення і популяризація української мови – це не прерогатива філологів, а стратегічна цінність і понятійний бар'єр із ворогом.

Всесвітній день вишиванки

59. В Україні сьогодні відзначають День вишиванки [Електронний ресурс] : [про заходи в Україні та за кордоном] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992586-v-ukraini-sogodni-vidznacaut-den-visivanki.html>.

60. Воронюк, Леся. Леся Воронюк: День вишиванки – це шлях від студентської акції до свята світового масштабу [Електронний ресурс] / Леся Воронюк ; [розмовляла] Валентина Самченко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3958/164/189344/>.

Письменниця, сценаристка, продюсерка, режисерка, журналістка та громадська діячка, ініціаторка і засновниця Всесвітнього дня вишиванки про важливість збереження культурної спадщини, книги видавництва «Видиво», присвячені українській вишивці, та роботу над їх створенням, зокрема про реконструкторський проєкт «Окупована спадщина», популяризацію українських строїв і вишивки за кордоном, плани на майбутнє.

61. Грабовська, Ірина. Всесвітній день вишиванки в Музеї книги і друкарства України [(м. Київ)] [Електронний ресурс] / Ірина Грабовська // День : [інтернет-версія]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://day.kyiv.ua/article/suspilstvo/vsesvitniy-den-vyshyvanky-v-muzeyi-knyhy-i-drukarstva-ukrayiny>.

62. До Дня вишиванки: виставка «Саїнська зозулька» [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://ukrpohliad.org/culture/do-dnya-vyshyvanky-vystavka-sayinska-zozulka.html>.

Виставка «Саїнська зозулька. Орнаментальні мотиви української вишитої сорочки XIX–XX століть» у Нац. музеї декоративного мистецтва України (м. Київ).

63. Міністерство [національної] єдності [України] запустило флешмоб [#ВишиванкаЄднає] до Дня вишиванки [Електронний ресурс] / підгот. Аліса Ігітян // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ministerstvo-jednosti-zapustilo-fleshmob-do-dnja-vishivanki.html>.

64. Рубан, Дарина. У «Сенсі» показують вишиванки з регіонів, які окупувала росія [Електронний ресурс] / Дарина Рубан // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.
<https://shotam.info/u-sensi-pokazuiut-vyshyvanky-z-rehioniv-iaki-okupuvala-rosiia/>.

Про виставковий проєкт «Окупована спадщина» реконструйованих чоловічих і жіночих строїв із шести тимчасово окупованих регіонів України і презентацію книги «Вишиті сорочки Луганщини», створену на основі колекції Нац. музею народної архітектури та побуту України (м. Київ, с. Пирогів), у книгарні «Сенс» (м. Київ).

65. У Вашингтоні [(США) в Українському домі] День вишиванки відзначили за участі засновниці свята Лесі Воронюк [яка, зокрема, представила книги «Нетлінні» та «Вишиті сорочки Луганщини», а також проєкт «Окупована спадщина»] [Електронний ресурс] / [за повідомленням у Фейсбучі посла України в США Оксани Маркарової] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3993747-u-vasingtoni-den-visivanki-vidznacili-za-ucasti-zasnovnici-svata-lesi-voronuk.html>.¹

66. У Кишиневі [(Молдова)] провели Марш вишиванки та представили фотовиставку «Окупована спадщина» [: врятувати від забуття, вберегти для нащадків], організовану Посольством України в Молдові [Електронний ресурс] / [Посольство України в Молдові] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997067-u-kisinevi-proveli-mars-visivanki-ta-predstavili-fotovistavku-okupovana-spadsina.html>.

67. У французькій Ніцці відбулася хода у вишиванках [(організатор – франко-українська асоціація AFUCA) та відбувся концерт «Культурного десанту»] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3993946-u-francuzkij-nicci-vidbulasa-hoda-u-visivankah.html>.

68. У центрі столиці Угорщини [м. Будапешті] пройшов щорічний флешмоб до [Всесвітнього] Дня вишиванки [Електронний ресурс] / [Товариство «Нова Хвиля» (Nova Hvylya Egyesület)] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3993366-u-centri-stolici-ugorsini-projsov-soricnij-flesmob-do-dna-visivanki.html>.

69. Українська громада у Варшаві [(Польща)] провела фестиваль Wyszyvanka Fest [до Всесвітнього дня вишиванки] [Електронний ресурс] //

¹ Див. також: Воронович, Зіновія. У Всесвітній день вишиванки: засновниця свята Леся Воронюк у Вашингтоні [(США)] презентує колекцію «Окупована спадщина» [відтворених український строїв з тимчасово окупованих територій, а також книги] [Електронний ресурс] / Зіновія Воронович // Еспreso : [сайт]. 2025. 15 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані, відеозапис. Дата звернення: 16.05.2025.
<https://zahid.espreso.tv/kultura-u-vsesvitniy-den-vishivanki-zasnovnitsya-svyata-lesya-voronyuk-u-vashingtoni-prezentue-kolektsiyu-okupovana-spadschina>.

Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997108-ukrainska-gromada-u-varsavi-provela-festival-wyszyvanka-fest.html>.

Мовна політика держави

70. Терещук, Галина. Мова і «русский мир». Що не так із обранням мовного омбудсмена України? [Електронний ресурс] / Галина Терещук // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/mova-bezpeka-viyna-zbroya-ukrayina/33410777.html>.

Про ситуацію з переобранням Уповноваженого із захисту державної мови, цьогорічних претендентів на посаду, реакцію громадськості на спроби Офісу Президента України втрутитися у процес обрання мовного омбудсмена. Також подано коментарі правозахисника С. Літинського, народного депутата України М. Княжицького та військовослужбовця А. Петрівського.

Див. № 15, 73.

Мовні питання

71. Горон, Діана. Для жителів ТОТ запустили безплатні онлайн-курси української мови: заняття проводитимуться через захищені канали, а особисті дані учасників не зберігатимуться [Електронний ресурс] : [про онлайн-курси, створені проєктом «Ти в Україні» разом з рухом «Жовта стрічка» та Dovidka.info] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/240660/2025-05-07-dlya-zhyteliv-tot-zapustily-bezplatni-onlayn-kursy-ukrainskoi-movy/>.

72. Здоровило, Тарас. Українська мова майже повністю витіснила російську з освіти – [Уповноважений із захисту державної мови Тарас] Кремінь [Електронний ресурс] : [коментар в ефірі «Громадського радіо»] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189201/>.

73. Потоцька, Надія. Моя дитина – єдина українськомовна в класі. Як Україна може програти мовну війну? [Електронний ресурс] / Надія Потоцька // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/columns/moya-ditina-yedina-ukrajinskomovna-v-klasi-yak-ukrajina-mozhe-prograti-movnu-viynu-307925/>.

Допис консультантки зі стратегічних комунікацій, амбасадорки ефективного читання про ситуацію щодо вживання української мови в школі, як державі захистити українців від російської та про роль батьків у цьому процесі.

74. Рольський, Олександр. 70% українців обирають рідну мову онлайн, – [результати] дослідження pewage [Електронний ресурс] / Олександр Рольський

// Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.
<https://detector.media/infospace/article/241063/2025-05-20-70-ukraintsiv-obyayut-ridnu-movu-onlayn-doslidzhennya-newage/>.

Відновлення та збереження національної пам'яті

75. Асадчева, Тетяна. Історична пам'ять, що формує майбутнє: у Києві обговорили уроки Другої світової [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112484/>.

Про учасників та хід засідання дискусійної платформи «Наша Перемога: Україна у Другій світовій війні», присвяченого переосмисленню пам'яті про історичні події 1939–1945 рр., у Нац. музеї історії України у Другій світовій війні (м. Київ).

76. В Україні відзначають День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні [Електронний ресурс] : [про історію офіційного переходу до європейської традиції святкування цього дня та значення свята для українців] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3990408-v-ukraini-vidznacaut-den-pamati-ta-peremogi-nad-nacizmom-u-drugij-svitovij-vijni.html>.

77. Воронович, Зіновія. За 10 років війни досі немає стратегії щодо військових кладовищ: архітектори заявили про провал меморіалізації в Україні [Електронний ресурс] : архітектори на фестивалі «ВЕЖА» у Львові заявили про провал військової меморіалізації в Україні та потребу створення інституції, яка відповідає б за військові поховання / Зіновія Воронович // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.
<https://zahid.espreso.tv/suspilstvo-za-10-rokiv-viyni-dosi-nemae-strategii-shchodoviyskovikh-kladovishch-arkhitektori-zayavili-pro-proval-memorializatsii-v-ukraini>.

78. Зі словами Максима Кривцова на вході. У Львові представили оновлений проєкт Меморіального комплексу військових поховань [«Меморіал Героїв»] [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.05.2025.
<https://nv.ua/ukr/socium/u-lvovi-predstavili-onovleniy-proyekt-viyskovih-pohovan-memorialu-gerojiv-foto-50518278.html>.

79. Кабачій, Роман. У Другій світовій війні ми, українці, були переможцями й були переможеними [Електронний ресурс] / Роман Кабачій ; [розмовляла] Ярина Скуратівська // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 трав. (№ 19). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.
<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26962>.

Старший науковий співробітник Нац. музею історії України у Другій світовій війні (м. Київ) про поняття перемоги у Другій світовій війні, значення

та її ціну для українців, різні воєнні досвіди українців у Другій світовій і нинішній війні, необхідність співпраці із західними істориками задля об'єктивного висвітлення історії та подолання спроб маніпулювання пам'яттю про війну, а також про те, як мають відбуватися дні пам'яті.

80. Карапетян, Дарина. «Аби ця пам'ять жила довго, а не розвіялася за десяток років»: дискусія про меморіалізацію в Харкові [Електронний ресурс] / Дарина Карапетян // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://lyuk.media/city/discussing-commemoration/>.

Про учасників, ключові питання і хід дискусії «Меморіалізація у Харкові: вчора, сьогодні, завтра» у пресцентрі «Накипіло» (м. Харків).

81. Шевцова, Світлана. Перемогу «приватизовану» Росією – час «націоналізувати» [Електронний ресурс] / Світлана Шевцова // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3991055-peremogu-privatizovanu-rosieu-cas-nacionalizuvati.html>.

Про історію виникнення шовіністичного міфу про перемогу росіян у Другій світовій війні, участь західних журналістів у його поширенні, роль і втрати України у цій війні, важливість боротьби з російською пропагандою і поширення правди у світі про роль України у перемозі над нацизмом.

82. Шептицька, Тетяна. Як зберігати пам'ять про жертв – і не застрягнути в жалобі [Електронний ресурс] / Тетяна Шептицька // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 11 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/jak-zberihati-pamjat-pro-zhertv-i-ne-zastrjahnuti-v-zhalobi.html>.

Заступниця директора з наукової роботи Нац. історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» (м. Київ) про досвід роботи з пам'яттю про трагічні події в Норвегії, зокрема на острові Утойя, чим він відрізняється від такої ж діяльності у заповіднику, про засади меморіалізації та практику роботи з різною цільовою аудиторією.

Див. № 133, 202.

Панельна дискусія «Герої ХХІ століття. Хто вони» (м. Київ)

83. В українських медіа та кіно до 2014 року майже не розповідали про наших військових – медіаексперт [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3996700-v-ukrainskih-media-ta-kino-do-2014-roku-majze-ne-rozpovidali-pro-nasih-vijskovih-mediaekspert.html>.

Про виступ шефредакторки «Детектор медіа» Н. Лигачової-Чернолуцької під час панельної дискусії.

84. Горон, Діана. «Ми маємо розказувати правду про тих, хто мотивує і надихає»: відбулася панельна дискусія «Герої ХХІ століття. Хто вони»

[Електронний ресурс] : [про учасників та хід дискусії до Дня Героїв України] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/241194/2025-05-23-my-maiemo-rozkazuva-ty-pravdu-pro-tykh-khto-motyvuie-i-nadykhaie-vidbulasya-panelna-dyskusiya-geroi-khkhi-stolittya-khto-vony/>.

85. Письменник Дністровий: Потрібно на державному рівні популяризувати героїв війни [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3996252-pismennik-dnistrovij-potribno-na-derzavnomu-rivni-popularizuvati-geroiv-vijni.html>.

Про виступ письменника А. Дністрового під час панельної дискусії.

Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму

86. Коваленко, Анна. Простояв майже 180 років: у Полтаві прибрали пам'ятник на місці відпочинку російського царя [Електронний ресурс] / Анна Коваленко // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-poltavi-pribrali-pam-yatnik-na-chest-petra-i-foto-307857/>.

87. Малиновський, Антон. Інститут нацпам'яті не вважає потрібним перейменування метро та вулиці імені Академіка Павлова у Харкові [Електронний ресурс] / Антон Малиновський // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://lyuk.media/news/pavlovs-decolonization/>.

88. Попова, Дарія. Місто без Пушкіна: в Одесі активісти [громадської організації «Деколонізація. Україна»] демонтували радянські меморіальні дошки (фото) [Електронний ресурс] / Дарія Попова // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://shotam.info/misto-bez-pushkina-v-odesi-aktyvisty-demontuvaly-radianski-memorialni-doshky-foto/>.

Див. № 14, 162.

Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій

89. Єрмоленко, Володимир. «Свобода слова – так, але чутливість до болю іншого має бути не меншою цінністю», – президент Українського ПЕНу Володимир Єрмоленко [Електронний ресурс] / Володимир Єрмоленко ; [інтерв'ю вела] Мирослава Барчук // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-svoboda-slova-tak-ale-chutlivist-do-bolyu-inshogo-mae-buti-ne-menshoyu-tsinnistyu-prezident-ukrainskogo-penu-volodimir-ermolenko>.

Президент Українського ПЕН, філософ, письменник, перекладач про громадську організацію, її діяльність, проєкти, авторів. Розмова в програмі «Власні назви з Мирославою Барчук» на телеканалі «Еспресо».

Див. № 103, 122, 216.

Персоналії діячів української культури

90. Жадан, Сергій. «Армія – не помиральна яма»: письменник Сергій Жадан про службу, українськомовний Харків та українців за кордоном [Електронний ресурс] / Сергій Жадан ; [інтерв'ю вела] Леся Вакулюк // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-armiya-ne-pomiralna-yama-pismennik-sergiy-zhadan-pro-sluzhbu-ukrainskomovniy-kharkiv-ta-ukraintsiv-za-kordonom>.

Письменник, музикант, волонтер, військовослужбовець про свої обов'язки на війні, стан української мови в країні та чому підлітки досі слухають російську музику.

91. Садула, Ірина. Ірина Садула: Робота філологині, літераторки та краєзнавиці-дослідниці дає мені велику віру, вселяє надію і спонукає до постійного руху вперед... [Електронний ресурс] / Ірина Садула ; [розмовляв] Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/irina-sadula-robota-filologini-literatorki-ta-krayeznavitsi-doslidnitsi-daye-meni-veliku-viru-vselyaye-nadiyu-i-sponukaye-do-postiynogo-ruhu-vpered/>.

Краєзнавиця, літераторка, філологиня про свій творчий шлях, краєзнавчу і письменницьку діяльність, важливість патріотичного виховання молоді.

Див. № 10, 111, 199.

ШЕВЧЕНКІАНА

92. Шмагало, Ростислав. Роль Тараса Шевченка у просторі української мистецької освіти [Електронний ресурс] / Ростислав Шмагало // Народознав. зошити: [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 247–258. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-3/>.

Про маловідомі факти, які підтверджують документальне існування проєкту зі створення мистецької школи художником і поетом Т. Шевченком (до його арешту в 1847 р.).

Див. № 346.

Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури

93. Визначені лавреати літературної премії імені Ірини Вільде за 2025 рік [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-lavreaty-literaturnoi-premii-imeni-iryny-vilde-za-2025-rik/>.

94. Горон, Діана. У столиці вручили мистецьку премію «Київ». У галузі журналістики відзначили Тараса Боровка [Електронний ресурс] : [про лавреатів премії] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/241309/2025-05-28-u-stolytsi-vruchyly-mystetsku-premiyu-kyiv-u-galuzi-zhurnalistyky-vidznachyly-tarasa-borovka/>.¹

95. Зінченко, Мар'яна. Оголосили лауреатів премії імені [Івана] Франка в галузі інформаційної діяльності 2025 року [Електронний ресурс] / Мар'яна Зінченко // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/241318/2025-05-29-ogolosyly-laureativ-premii-imeni-franka-u-galuzi-informatsiynoi-diyalnosti-2025-roku/>.²

96. Малиновський, Антон. Хто переміг у премії «Золотий Люк»? [Премія незалежного онлайн-медіа «Люк», яка присуджується проєктам, ініціативам і особистостям, завдяки яким м. Харків живе та працює.] Публікуємо лавреатів [Електронний ресурс] / Антон Малиновський // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://lyuk.media/news/golden-lyuk-2/>.

97. Масюк, Марія. Львівська видавчиня Мар'яна Савка стала лауреаткою премії «Жінка України» [в номінації «Культура»] [Електронний ресурс] / Марія Масюк // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

https://zaxid.net/vidavchinya_zi_lvova_maryana_savka_otrimala_premiyu_zhinka_u_krayini_n1611320.

98. Назвали лауреатів премії [в галузі літератури] імені Василя Стефаника 2025 року [Електронний ресурс] / [Івано-Франківська ОДА] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/2025/05/03/nazvali-laureativ-premiyi-premiyi-imeni-vasilya-stefanika-2025-roku/>.³

99. Оголосили лавреатів премії [«Військовий непотріб»] імені Василя Паламарчука [яка присуджується за визначні здобутки у галузі літератури за гумористичні та сатиричні твори] [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://chytomo.com/oholosyly-lavreativ-premii-imeni-vasylya-palamarchuka/>.

¹ Див. також: Катаєва, Марія. У столиці нагородили лауреатів мистецької премії «Київ»: хто отримав [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2025. 28 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 30.05.2025. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/112991/>.

² Див. також: Визначено лауреатів премії імені [Івана] Франка [Електронний ресурс] // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. 2025. 30 трав. (№ 22). Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 30.05.2025. <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=27020>.

³ Див. також: [В Івано-Франківській обласній державній адміністрації] Назвали лауреатів премії імені Василя Стефаника 2025 року [Електронний ресурс] // Літ. Україна : [інтернет-версія]. 2025. 6 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 10.05.2025. <https://litukraina.com.ua/nazvali-laureativ-premii-premii-imeni-vasilja-stefanika-2025-roku/>; В Івано-Франківську вручили премії імені Василя Стефаника [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 16 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 19.05.2025. <https://litgazeta.com.ua/news/v-ivano-frankivsku-vruchyly-premii-imeni-vasylya-stefanyka/>.

100. У Харкові оголосили переможців [щорічної] Премії «Генерація Ніка» [заснованої на честь убитої під час російського обстрілу 18-річної мисткині Вероніки Кожушко] [Електронний ресурс] : [про лавреатів премії і церемонію нагородження] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994811-u-harkovi-ogolosili-peremozciv-premii-generacia-nika.html>.¹

101. Українці, які змінюють країну – які культурні дієвці увійшли до списку 100 людей NV [Електронний ресурс] : [про лавреатів відзнаки від онлайн-медіа NV (New Voice) «100 людей NV»] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://chytomo.com/ukraintsi-iaki-zminiuiut-krainu-iaki-kulturni-diievtsi-uvijshly-do-spysku-100-liudej-nv/>.

102. [Харківська поетка] Ірина Мироненко – лауреатка [літературної] премії імені Володимира Свідзінського – 2025 [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/iryna-myronenko-laureatka-premii-imeni-volodymyra-svidzinskoho-2025/>.

Див. № 138.

Культура етносів України.

Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

103. На Львівщині [м. Дрогобичі] відкрили кримськотатарський культурний центр [Електронний ресурс] / [Меджліс кримськотатарського народу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993276-na-lvivsini-vidkrili-krimskotatarskij-kulturnij-centr.html>.

104. Совва, Антон. Традиційна музика кримли: в Криму і в депортації [Електронний ресурс] : [про традиційну музичну культуру кримських татар] / Антон Совва // The Claquers : [сайт]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://theclaquers.com/posts/15175>.

105. У Луцьку [Волинському краєзнавчому музеї до Дня міжнародної злагоди і культурного розмаїття] відкрилась одноденна виставка про історію та сьогодення національних меншин регіону [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

¹ Див. також: Карпенко, Ксенія. У Харкові [Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. Миколи Лисенка] оголосили переможців премії [для молодих митців та літераторів] «Генерація Ніка» [заснованої на честь убитої під час російського обстрілу 18-річної художниці, поетки Вероніки Кожушко] [Електронний ресурс] / Ксенія Карпенко // Слобід. край : [інтернет-версія]. 2025. 20 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.05.2025. <https://www.slk.kh.ua/news/kultura/premia-generacia-nika-nazvano-krasih-molodih-avtoriv.html>.

<https://history.rayon.in.ua/news/807715-u-lutsku-vidkrilas-odnodenna-vistavka-pro-istoriyu-ta-sogodennya-natsionalnikh-menshikh-regionu>.

106. У Миколаєві [Миколаївському обласному художньому музеї ім. Василя Верещагіна] відкрилася виставка світлин на полотнах «Німецький слід в історії України» [Електронний ресурс] : [про проєкт, що об'єднав митців різних поколінь, які мають німецьке коріння. Ідея належить президентці Асоціації німців України, членкині президії Ради німців України Ангеліні Шардт] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992563-u-mikolaevi-vidkrilasa-vistavka-svitlin-na-polotnah-nimeckij-slid-v-istorii-ukraini.html>.

107. Щетина, Юлія. Історія караїмів: віра, мова і спадщина в Україні [Електронний ресурс] / Юлія Щетина // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.05.2025. <https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-deokupovana-istoriya-karayimy-spadshchyna/33418082.html>.

Див. № 16, 266.

Фестивалі, свята національних культур

108. Барви культур: у Миколаєві [Туристично-інформаційному центрі] відкрили виставку [«Барви культур»], присвячену самотності національних громад [створену в межах інтеркультурного проєкту «Миколаїв. Ми різні. Ми разом!»] [Електронний ресурс] // Район. Миколаїв : [сайт]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/807186-barvi-kultur-u-mikolaevi-vidkrili-vistavka-prisvyachena-samobutnosti-natsionalnikh-gromad>.¹

109. Львів: у музеї [історії] релігії відкрили Тиждень єврейської культурної спадщини [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/809696-lviv-u-muzei-religii-vidkrili-tizhden-evreyskoi-kulturnoi-spadshchini>.

110. Семена, Микола. Хидирлез в Києві пройшов вперше за роки війни [Електронний ресурс] / Микола Семена // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025. <https://wz.lviv.ua/life/532188-khydyrlez-v-kyievi-proishov-vpershe-za-roky-viiny>.

Про хід та учасників кримськотатарського свята весни Хидирлез у культурному просторі Squat 17b (м. Київ), зокрема участь у заході голови Меджлісу кримськотатарського народу Р. Чубарова.

Див. № 37.

¹ Див. також: «Миколаїв. Ми різні. Ми разом!» : у місті відкрили інтеркультурний проєкт [до Дня міжнародної злагоди і культурного розмаїття] [Електронний ресурс] : [про захід] // Район. Миколаїв : [сайт]. 2025. 12 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 13.05.2025.

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/805113-mikolaiv-mi-rizni-mi-razom-u-misti-vidkrili-interkulturniy-proekt>.

Українці за кордоном. Культура українського закордоння

111. Груша, Ярина. Ярина Груша: Із 2024 в Італію цілеспрямовано повертається російська культура [Електронний ресурс] / Ярина Груша ; [інтерв'ю вела] Ольга Муха // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://chytomo.com/iaryna-hrusha-iz-2024-v-italiiu-tsilespriamovano-povertaietsia-rosijska-kultura/>.

Українська літературознавиця, перекладачка та педагогиня, яка успішно просуває українську культуру в Італії, про переїзд до цієї країни, перекладацьку діяльність, стереотипи, що стосуються українців в Італії, зміни після повномасштабного вторгнення рф в Україну, реалізовані проєкти.

112. Науменко, Марія. Вчить вишивати й співати українських пісень: бібліотекарка [Вікторія Кисельова] з Дніпрорудного на Запоріжжі проводить в Ірландії майстер-класи для іноземців [Електронний ресурс] / Марія Науменко // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-vchit-vishivati-y-spivati-ukrainskikh-pisen-bibliotekarka-z-dniprorudnogo-na-zaporizhzhii-provodit-v-irlandii-mayster-klasi-dlya-inozemtsiv>.

113. Петренко-Цеунова, Ольга. Путівник українською літературою для англомовного читача [Електронний ресурс] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://tyzhden.ua/putivnyk-ukrainskoiu-literaturoiu-dlia-anhlomovnoho-chytacha/>.

Про книгу «Українська література. Довідник воєнних часів для англомовного читача» австралійського літературознавця українського походження, директора Центру українських студій імені Миколи Зерова в австралійському Університеті Монаша (м. Мельбурн) М. Павлишина та про авторів, представлених у ній.

114. Рубан, Дарина. «Батьківська хата» в серці Техасу [(США)]: українці відкрили виставку свого народного вбрання у Сан-Антоніо [Електронний ресурс] : [про відкриття виставки етнографічного фотопроєкту «Батьківська хата. Homestead»] / Дарина Рубан // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://shotam.info/batkivska-khata-v-sertsii-tekhasu-ukraintsi-vidkryly-vystavku-svooho-narodnoho-vbrannia-u-san-antoni/>.¹

115. У Буенос-Айресі [(Аргентина)] в межах [XLIX] міжнародної книжкової виставки-ярмарку провели День України [Електронний ресурс] : [прохід та учасників заходу] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

¹ Див. також: У публічній бібліотеці Парман в Техасі [(США)] проходить виставка проєкту «Батьківська хата. Homestead» [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. 2025. 14 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.05.2025. <https://day.kyiv.ua/news/140525-u-publichnyi-bibliotetsi-parman-v-tekhasi-prokhodyt-vystavka-proyektu-batkivska-khata>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3992293-u-buenosajresi-v-mezah-miznarodnoi-knizkovoi-vistavkiarmarku-proveli-den-ukraini.html>.

116. У Великій Британії [м. Глостер] відбувся масштабний фестиваль української культури [Gloucester Ukraine Festival 2025] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3994936-u-velikij-britanii-vidbuvsamasstabnij-festival-ukrainskoi-kulturi.html>.

117. У Відні [(Австрія)] відбувся ювілейний вечір з нагоди 95-річчя [видатної української поетки] Ліни Костенко [Електронний ресурс] / [Посольство України в Республіці Австрія] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3993802-u-vidni-vidbuvsauvilejnih-vecir-z-nagodi-95ricca-lini-kostenko.html>.

Див. № 5, 65, 67–69, 302, 304.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

118. Експонати із шести музеїв Чернігівщини евакуювали до безпечніших місць – МКСК [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3998469-eksponati-iz-sesti-muzeiv-cernigivsini-evakuuvali-do-bezpecnisih-misc-mksk.html>.

Про робочу поїздку заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України С. Беляєва в Чернігівську обл. для ознайомлення з ходом евакуації музейних цінностей та зі станом об'єктів культурної інфраструктури регіону.

119. Платонова, Анастасія. (Не)конкурсні засади [Електронний ресурс] : чому важливо не втратити прозорого підходу до відбору керівників культурних інституцій під час війни / Анастасія Платонова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://detector.media/community/article/241074/2025-05-21-nekonkursni-zasady/>.

120. Тарасенко, Денис. Інформаційне забезпечення управління: аналітичний інструментарій і технології [Електронний ресурс] / Денис Тарасенко // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 3. – С. 39–45. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325897>.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

121. Марків, Наталка. Київ затвердив План заходів на 2025–2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору [в Україні на період до 2030 року] [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ :

[інтернет-версія]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112713/>.

122. Плакіна, Олександра. До Дня Києва громадська ініціатива «Голка» [спільно з громадською спілкою «Музей видатних киян»] запускає [на YouTube] проєкт «Києве мій» [Електронний ресурс] / Олександра Плакіна // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112674/>.

Див. № 54, 80, 96, 108, 134, 268, 337.

Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі

123. В Україні під час повномасштабної війни пошкоджені 1453 об'єкти культурної спадщини [та 2286 об'єктів культурної інфраструктури] [Електронний ресурс] : [за повідомленням М-ва культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988458-v-ukraini-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni-poskodzeni-1453-pamatki-kulturnoi-spadsini.html>.

Див. № 7, 287.

Український культурний фонд

Див. № 47.

Правові питання галузі

124. [Верховна] Рада [України] ухвалила постанову [№ 13147] про відзначення 600-річчя з'їзду монархів держав Європи у Луцьку [у 2029 р.] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3992476-rada-uhvalila-postanovu-pro-vidznacenna-600ricca-zizdu-monarhiv-derzav-evropi-u-lucku.html>.

125. Катаєва, Марія. Прокуратура вимагає укласти охоронний договір на Будинок хіміко-технічної лабораторії, що є об'єктом культурної спадщини Києва [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112352/>.

Про звернення Солом'янської окружної прокуратури м. Києва до суду з адміністративним позовом, в якому просить зобов'язати уповноважених осіб укласти охоронний договір на об'єкт культурної спадщини – Будинок хіміко-технічної лабораторії по вул. Січеславській.

126. Суд [Шостий апеляційний адміністративний суд] остаточно заборонив будівництво 16-поверхівки з паркінгом біля Музею видатних діячів [української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького (м. Київ)] на Жилянській [Електронний ресурс] / [Офіс Генпрокурора] // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

https://tvoemisto.tv/news/sud_ostatochno_zaboronyv_budivnytstvo_16poverhivky_z_parkingom_bilya_muzeyu_vydatnyh_diyachiv_na_zhylyanskiy_175835.html.

Див. № 16, 147, 149, 224.

Нормативно-правове забезпечення галузі

127. Костенко, Леся. Законодавчі новації – 2024, що впливають на роботу публічних бібліотек [Електронний ресурс] : жовтень 2023 – жовтень 2024 : [стислий огляд документів] / Леся Костенко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 13–19. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/14/mode/2up>.

Див. № 183.

Освіта. Кадри

Початкова мистецька освіта

128. «Поза аудиторією»: у Луцьку [галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України] відкрили виставку робіт викладачів [Луцької] художньої школи [Електронний ресурс] // Район. Луцьк : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/807868-poza-auditorieyu-u-lutsku-vidkrili-vistavku-robit-vikladachiv-khudozhnoi-shkoli>.

Див. № 168.

Кадри

129. Лаврук, Юлія. Мінкульт [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] представив тимчасову очільницю [Національного] заповідника «Києво-Печерська лавра» [Світлану Котляревську]. Що про неї відомо? [Електронний ресурс] / Юлія Лаврук // Громад. телебачення : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://hromadske.ua/suspilstvo/245202-minkult-predstavyyv-tymchasovu-ochilnytsiu-kyievo-pecherskoyi-lavry-shcho-pro-neyi-vidomo>.

130. Матіїв, Іван. Іван Матіїв: Краєзнавство – це історія, але особлива, адже патріарх УГКЦ Йосип Сліпий вважав, що тим, хто її не знає й не шанує, змінюють географію... [Електронний ресурс] / Іван Матіїв ; [розмовляв] Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/ivan-matyiiv-kraeyznavstvo-tse-istoriya-ale-osobliva-adzhe-patriarh-ugks-yosip-slipiy-vvazhav-shho-tim-hto-yiyi-ne-znaye-y-ne-shanuye-zminyuyut-geografiyu/>.

Старший науковий співробітник Долинського краєзнавчого музею «Бойківщина» Т. й О. Антоновичів про своє навчання, професійне становлення та діяльність, роботу з підготовки краєзнавчих видань, створення Долинського клубу краєзнавців.

Див. № 267.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

131. В Ірландії [м. Брей] відбувся концерт української та ірландської музики. [Організатор – місцевий Інститут післядипломної освіти (Bray Institute of Further Education)] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997957-v-irlandii-vidbuvsja-koncert-ukrainskoi-ta-irlandskoi-muziki.html>.

132. Григоренко, Валентина. «Чотири ноти з України» повертають правду. У Чехії та США «Щедриком» нагадали про 150-річчя Олександра Кошиця [Електронний ресурс] / Валентина Григоренко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3959/188/189454/>.

Про виставку «Чотири ноти з України», присвячену турне Укр. республіканської капели під орудою О. Кошиця у 1919–1924 рр. світом, у Слов'янській бібліотеці у м. Празі (Чехія) та про показ виставки 2024 р. у США. Авторка проєкту – Т. Пересунько, організатори – Інститут Леонтовича (м. Київ) та Слов'янська бібліотека (м. Прага). До 150-річчя від дня народження хорового диригента, композитора, етнографа, культурного дипломата України О. Кошиця (1875–1944).

133. Здоровило, Тарас. Ексгумація на Тернопільщині: завершується дослідження українсько-польської експедиції [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189210/>.

Про допис заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України з питань європейської інтеграції А. Наджоса у Фейсбуці щодо ходу ексгумаційних робіт на місці поховань польських жертв у с. Пужники (Тернопільська обл.) та плани подальших досліджень з ідентифікації та аналізу знахідок, що є частиною спільних зусиль України та Польщі щодо з'ясування обставин та вшанування пам'яті жертв Волинської трагедії.

134. Культура як рушій для розвитку та згуртованості: проєкт UCORD починає впровадження культурних ініціатив у шести регіонах України [Електронний ресурс] // Децентралізація : [портал]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://decentralization.ua/news/19623?page=2>.

Про хід та учасників заходу «Від ідеї до змін: старт впровадження грантової програми «Кластери відродження» у м. Києві, присвяченого початку реалізації ініціатив у сфері культури та креативних індустрій, що отримали грантову підтримку від проєкту UCORD у межах швейцарсько-українського проєкту «Згуртованість та регіональний розвиток України».

135. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький і [генеральна директорка і CEO Шведського радіо] віцепрезидентка Європейської мовної спілки [Сілла Бенке] обговорили протидію російській

пропаганді [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3988860-tocickij-i-viceprezidentka-evropejskoi-movnoi-spilki-obgovorili-protidiu-rosijskij-propagandi.html>.

136. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із міністром закордонних справ Естонії [Маргусом Цахкною] протидію гібридним загрозам рф [під час міжнародної конференції Леннарта Мері у місті Таллінні (Естонія)] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994066-tocickij-obgovoriv-iz-ministrom-zakordonnih-sprav-estonii-protidiu-gibridnim-zagroza-rf.html>.

137. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із послом Туреччини [в Україні Мустафою Левентом Більгеном] співпрацю у сфері культури і стратегічних комунікацій [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3991095-tocickij-obgovoriv-iz-poslom-tureccini-spivpracu-u-sferi-kulturi-i-strategicnih-komunikacij.html>.

138. У Німеччині програму підтримки UKRAINE [засновану фондом мистецтв імені Ернста фон Сіменса за підтримки фонду Германна Ремцма] відзначили премією культурного спонсорства [2025 р.] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3996100-u-nimeccini-programu-pidtrimki-ukraine-vidznacili-premieu-kulturnogo-sponsorstva.html>.

139. У парламенті Естонії відкрилася фотовиставка [«Мама» світлин фотографки Світлани Корабльової], присвячена матерям загиблих українських воїнів [та організована товариством «Free Mariupol» та Open Estonia Foundation] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3990631-u-parlamenti-estonii-vidkrilasa-fotovistavka-prisvacena-materam-zagiblih-ukrainskih-voiniv.html>.

140. У Польщі ексгумації на Тернопільщині вважають проривом у відносинах з Україною [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3989771-u-polsi-eksgumacii-na-ternopilsini-vvazaut-prorivom-v-ukrainskopolskih-vidnosinah.html>.

Коментар уповноваженого уряду Польщі з відбудови України, голови комісії Сейму Республіки Польща у закордонних справах П. Коваля щодо проведення ексгумаційних робіт у с. Пужники (Тернопільська обл.).

141. Україна та Естонія підписали програму культурного співробітництва [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994022-ukraina-ta-estonia-pidpisali-programu-kulturnogo-spivrobitnictva.html>.

Про підписання міністром культури та стратегічних комунікацій України М. Точицьким та міністеркою культури Естонії Х. Пургою програми культурного співробітництва на 2025–2029 роки в межах офіційного візиту міністра до Естонії.¹

142. Фінляндія готова підтримувати ініціативи культурного сектору України під час війни – МКСК [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990507-finlandia-gotova-pidtrimuvati-iniciativi-kulturnogo-sektoru-ukraini-pid-cas-vijni-mksk.html>.

Про зустрічі міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького у межах робочого візиту до Фінляндії з міністрами культури Фінляндії, Норвегії, Швеції, Данії, Естонії, Литви, Ісландії та Фарерських островів, під час яких обговорювались практичні кроки для виконання положень Декларації про зміцнення стійкості культурного сектору України. Також про обговорення міністром із колегами у форматі круглого столу підготовчих заходів для захисту культурної спадщини під час безпекових криз та природних катастроф, питань протидії дезінформації та підвищення медіаграмотності громадян.

Див. № 20, 43, 66, 124, 223.

Проект «CultHub» LB.ua та компанії «Карпатські мінеральні води»

143. Гладка, Катерина. Наша культура за кордоном: на якому полі воює Україна? [Електронний ресурс] / Катерина Гладка // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/17/676813_kultura_kordonom_yakomu.html.

Про учасників та хід панельної дискусії «Культурна дипломатія як інструмент безпеки та впливу» в межах презентації проєкту «CultHub» у Нац. опері України (м. Київ).²

144. Точицький, Микола. Культурна дипломатія в часи війни – це спосіб довести суб'єктність України [Електронний ресурс] : [повний текст виступу

¹ Див. також: [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із керівництвом парламенту Естонії [Лаурі Хуссаром та Ліною Керсною] питання співпраці у сфері культури [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 16 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 16.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993768-tocickij-obgovoriv-iz-kerivnictvom-parlamentu-estonii-pitanna-spivpraci-u-sferi-kulturi.html>.

² Див. також: Гладка, Катерина. Міністр культури [та стратегічних комунікацій України] Микола Точицький [у Національній опері України (м. Київ)] відкрив презентацію нового проєкту LB.ua CultHub про культурну дипломатію. Фоторепортаж [Електронний ресурс] : [про учасників панельної дискусії «Культурна дипломатія як інструмент безпеки та впливу» в межах презентації проєкту] / Катерина Гладка // LB.ua : [сайт]. 2025. 14 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/14/676366_ministr_kulturi_mikola_tochitskiy.html.

міністра культури та стратегічних комунікацій України на презентації проєкту «CultHub»] / Микола Точицький // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

https://lb.ua/blog/mykola_tochytskyi/676409_kulturna_diplomatiya_chasi_viyni-tse.html.

145. Точицький, Микола. Микола Точицький: «Культура – це питання безпеки. І не лише України» [Електронний ресурс] / Микола Точицький ; [інтерв'ю вели] Соня Кошкіна, Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/05/674281_mikola_tochitskiy_kultura_tse.html.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України про місце культурної дипломатії у державній стратегії розвитку культури, створення міжнародного Фонду культурної спадщини, зміну парадигми «культура як дозвілля» на «культура як безпека», та про те, чого Україна може навчити світ. Розмова в межах проєкту «CultHub».

146. LB.ua запускає новий проєкт CultHub, присвячений культурній дипломатії [Електронний ресурс] // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/05/674713_lbua_zapuskaie_noviy_proiekt_culthub.html

Євроінтеграція України

147. Здоровило, Тарас. Україна підписала Рамкову конвенцію [Ради Європи] про штучний інтелект та права людини [демократію та верховенство права] [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189395/>.

148. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] представило у Брюсселі ключові досягнення у сфері культури в рамках скринінгу ЄС [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988120-mksk-predstavilo-u-brusseli-klucovi-dosagnenna-u-sferi-kulturi-v-ramkah-skriningu-es.html>.

Про двосторонню зустріч делегацій України та Європейської комісії в межах офіційного скринінгу відповідності українського законодавства праву ЄС за Розділом 26 «Освіта та культура» Кластера 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток».

149. Україна має розробити євроінтеграційний закон про переміщення культурних цінностей – МКСК [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988157-ukraina-mae-rozrobiti-evrointegracijnij-zakon-pro-peremisenna-kulturnih-cinnostej-mksk.html>.

Коментар першої заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій України Г. Григоренко щодо спільної роботи МКСКУ з профільним комітетом Верховної Ради України над створенням законопроекту про переміщення культурних цінностей, важливим для вступу України в ЄС.

Див. № 20, 25.

Український інститут

150. Гладка, Катерина. Український інститут обговорив майбутню співпрацю із Індією, ПАР та Філіппінами [Електронний ресурс] : міжнародна делегація завітала до установи в межах престуру, організованого Internews Ukraine за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» / Катерина Гладка // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/22/677658_ukrainskiy_institut_obgovoriv.html.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

151. Асоціація «Незалежні регіональні видавці України» здобули найвищу нагороду міжнародного конкурсу [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3996654-nezalezni-regionalni-vidavci-ukraini-zdobuli-najvisu-nagorodu-miznarodnogo-konkursu.html>.

Про здобуття Асоціацією «Незалежні регіональні видавці України» гран-прі Best in Show міжнародного конкурсу INMA Global Media Awards 2025 та церемонію нагородження у м. Нью-Йорку (США).

152. Герасим'юк, Олена. Call of Juarez: історія про те, як одна ветеранка читала свої вірші на далекій мексиканській землі [Електронний ресурс] : [авторка, військова й поетка, про свою участь у Світовому чемпіонаті з поетичного слему, що відбувся у Мексиці] / Олена Герасим'юк // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.06.2025.

Ч. 1. – <https://liroom.com.ua/books/call-of-juarez-olena-herasymiuk/>;

Ч. 2. – <https://liroom.com.ua/articles/call-of-juarez-olena-herasymiuk-part-2/>;

Ч. 3. – <https://liroom.com.ua/articles/call-of-juarez-olena-herasymiuk-part-3/>.

153. З нагоди Дня Європи в Україні [на Закарпатті] проходить [III] форум «Діалоги про Європу». Його відкрила Оксана Забужко [Електронний ресурс] : [про учасників та теми форуму] // Громад. простір : [портал]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://www.prostir.ua/?news=z-nahody-dnya-evropy-v-ukrajini-prohodyt-forum-dialohy-pro-evropu-joho-vidkryla-oksana-zabuzhko>.

154. Скотнікова, Ольга. У Бучі [(Київська обл.)] відбувся День німецької культури. Фото [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112602/>.

155. У Вінниці [обласному центрі культури «Щедрик»] стартував мистецький проєкт «Моя хата не скраю» [– глобальна мистецька ініціатива, яка об'єднала митців, діячів культури, захисників, спортсменів, зірок, політиків і просто небайдужих людей з понад 50 країн світу. Ініціатор проєкту – народний художник України Володимир Козюк] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988306-u-vinnici-startuvav-misteckij-proekt-moa-hata-ne-skrau.html>.

156. У Лондоні презентували проєкт української військової поезії «Збиті рими» [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://ukrpohliad.org/culture/u-londoni-prezentuvaly-proyekt-ukrayinskoyi-vijskovoyi-poeziyi-zbyti-rymy.html>.

Презентація культурно-мистецького проєкту «Збиті рими» та книги «Листи кохання та війни» військового і поета П.Матюші та його дружини В. Матюші в м. Лондоні (Велика Британія), у межах українського фестивалю Vesna Fest. Співорганізатори проєкту – ГО «Горизонти без кордонів» та літературна агенція OVO.

157. У Нідерландах [у місті Хертогенбос] відбувся фестиваль «Welcome Ukraine» [Електронний ресурс] / [Посольство України в Нідерландах] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 31 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.06.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3999104-u-niderlandah-vidbuvsya-festival-welcome-ukraine.html>.

158. У Норвегії [м. Несодден] провели Дні української культури [Електронний ресурс] / [Посольство України в Норвегії] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3998297-u-norvegii-proveli-dni-ukrainskoi-kulturi.html>.

159. У Португалії [м. Санта-Марія-да-Фейра] стартував Тиждень української культури [Електронний ресурс] / [Консульство України в м. Порту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3998398-u-portugalii-startuvav-tizden-ukrainskoi-kulturi.html>.

160. Українську культуру представили на Сеульському міжнародному фестивалі дружби [Республіка Корея] [Електронний ресурс] : [про хід та учасників фестивалю] / [Посольство України в Республіці Корея] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997464-ukrainsku-kulturu-predstavili-na-seulskomu-miznarodnomu-festivali-druzbi.html>.

161. Україну представили на мультикультурному фестивалі [Naa Zabarma в м. Аккра] у Гані [Електронний ресурс] : [презентація українського стенду] / [Посольство України в Гані] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3989763-ukrainu-predstavili-na-multikulturnomu-festivali-u-gani.html>.

Див. № 136.

Підтримка України у світі

162. Токарчук, Ольга. «Поляки добре відчули російський імперіалізм»: Ольга Токарчук про деколонізацію, екоцид, літературу й історичну пам'ять [Електронний ресурс] / Ольга Токарчук ; [розмовляла] Олеся Котубей-Геруцька // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.05.2025.
<https://suspilne.media/culture/1017077-polaki-dobre-vidculi-rosijskij-imperializm-olga-tokarcuk-pro-dekolonizaciju-ekocid-literaturu-j-istoricnu-pamat/>.

Польська письменниця, лавреатка Нобелівської премії, яка відвідала міста Київ і Львів із візитом солідарності, про ставлення поляків до російського імперіалізму, українських письменників, які для неї є голосом про війну, екологічну свідомість, роль літератури в роботі з історичною пам'яттю та як мови співчуття, а також про свою творчість.

Див. № 59.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ **Методи і форми культурно-дозвіллєвої роботи**

Дозвілля

Див. № 39.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Фольклор

163. Буланова, Світлана. Як кропивницькі етнодослідниці «оживили» тисячу народних пісень [Електронний ресурс] / Світлана Буланова ; [інтерв'ю записала] Мирослава Липа // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 25 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3996076-ak-kropivnicki-etnodoslidnici-ozivili-tisacu-narodnih-pisen.html>.

Етнодослідниця, співзасновниця етнолабораторії «Баба Єлька» про книгу «1000 пісень Баби Єльки», створену завдяки співпраці діячки з Інститутом мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України (м. Київ) та з етномузикологинею Л. Єфремовою, плани діяльності.

164. Іваннікова, Людмила. Символічний похорон у протестному фольклорі українців: трансформована традиція [Електронний ресурс] / Людмила Іваннікова // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 423–438. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.
<https://nz.lviv.ua/2025-2-15/>.

Про символічний похорон, який виник у ХХ ст. як форма протесту проти тоталітарного режиму, а в останні десятиліття став органічною частиною вуличного акціонізму та однією зі складових масової культури в Україні.

Див. № 39, 104.

Народні свята та обряди

165. Радович, Роман. Толока (колективна допомога) [ХХ – початок ХХІ століття] під час будівельних робіт на теренах Галичини: технологічний та обрядово-звичаєвий аспекти (за матеріалами Покуття, Західного Поділля та Опілля) [Електронний ресурс] / Роман Радович // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 360–374. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-10/>.

Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв

166. Зонова, Ірина. Маестро Леоніда Луцишина привітали з 80-річчям [Електронний ресурс] / Ірина Зонова // 33-й канал : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://33kanal.com/news/301587.html>.

Звітний концерт «За Україну, за її волю!» до 55-річчя Народного хору ім. Р. Скалецького (м. Вінниця) та 80-річчя від дня народження його керівника, хорового диригента, поета, композитора Л. Луцишина.

167. На Кіровоградщині розпочався XV Всеукраїнський творчий фестиваль «Єврофест» [Електронний ресурс] : [про мету і організаторів фестивалю у Кіровоградському обласному центрі дитячої та юнацької творчості. До Дня Європи] // Район. Олександрівка : [сайт]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/803667-na-kirovogradshchini-rozpochavsya-xv-vseukrainskiy-tvorchiy-festival-evrofest>.

168. У Вінниці [Вінницькому обласному краєзнавчому музеї] відкрилась експозиція [IX] Молодіжної бієнале українських традиційних ремесел [«Спадковість майстерності». Представлено роботи вихованців творчих студій народних мистецтв, дитячих мистецьких шкіл, центрів юнацької творчості і вищих навчальних закладів] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988184-u-vinnici-vidkrilas-ekspozicia-molodiznoi-bienale-ukrainskih-tradicijnih-remesel.html>.

169. У Хмельницькому визначили переможців всеукраїнського театрального фестивалю [дитячих та молодіжних колективів] Мельпомена FEST [Електронний ресурс] / [Хмельницька міськрада] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990348-u-hmelnickomu-viznacili-peremozciv-vseukrainskogo-teatralnogo-festivalu-melpomena-fest.html>.

Міжнародне співробітництво

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки тощо

170. Асадчева, Тетяна. У Києві презентували каталог артмарафону «Покоління війни» [— частини масштабного Міжнародного художнього фестивалю «МАЛЮЙ.UA.WAR»] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. — 2025. — 9 трав. — Назва з екрана. — Текст. і граф. дані. — Дата звернення: 11.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112229/>.

171. У Києво-Печерській лаврі представили [символічний] образ козака Мамає [«Мамай Квілт»], який створили у техніці печворк 46 майстринь [за ескізом художника заслуженого діяча мистецтв України Ореста Скопа під керівництвом художниці Наталії Лашко] [Електронний ресурс] : [про міжнародну виставку «Печворк Незламних» у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра»] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. — 2025. — 31 трав. — Назва з екрана. — Текст. і граф. дані. — Дата звернення: 02.06.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3999198-u-kievopecerskij-lavri-predstavili-obraz-kozaka-mamaa-akij-stvorili-u-tehnici-pecvork-46-majstrin.html>.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

172. Никорак, Олена. Сучасний етнографічний текстиль України: розвиток мистецької традиції [Електронний ресурс] / Олена Никорак, Людмила Герус, Тетяна Куцир // Народознав. зошити: [інтернет-версія]. — 2025. — № 2. — С. 259–280. — Назва з екрана. — Текст. і граф. дані. — Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-4/>.

Про сучасний український етнографічний текстиль, зокрема форми втілення мистецької традиції, варіативність її вияву та модифікацій, пов'язаних із актуальними творчими практиками. Виділено осередки з неперервною традицією (села Яворів, Космач, Шешори Косівського р-ну Івано-Франківської обл., с. Клембівка Могилів-Подільського р-ну Вінницької обл., с. Решетилівка Полтавського р-ну Полтавської обл.).

173. Федорчук, Олена. Український котильон першої половини ХХ ст.: варіативність технічних та композиційних рішень [Електронний ресурс] / Олена Федорчук // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. — 2025. — № 2. — С. 295–316. — Назва з екрана. — Текст. і граф. дані. — Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-6/>.

Про бісерний котильон — популярний компонент українського традиційного вбрання Східної Галичини, Північної Буковини та Закарпаття першої половини ХХ ст. — періоду визвольних змагань українців за свою незалежність. Розглянуто технічні та художні засоби, завдяки яким створювалися композиції, що зробили котильон популярним твором тогочасного народного мистецтва.

Див. № 48, 170.

Виставки

174. Асадчева, Тетяна. Мистецтво як простір зцілення: у Музеї Гончара [Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» (м. Київ)] триває артпроект [«Територія безпеки» текстилю, живопису та інсталяцій] Лесі Синиченко [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112474/>.

175. Катаєва, Марія. «Червоне – то любов»: у Музеї історії Києва демонструють оригінальні витинанки [художниці Тетяни Кузьмич (Кашуби)] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112439/>.

176. Левкович, Софія. «Подорож мрією» [Електронний ресурс] / Софія Левкович // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. (№ 37–38). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/51226.php>.

Виставка «Подорож мрією» живопису, аплікації, графіки художниці О. Лейфер у Центральній міській бібліотеці ім. І. Франка (м. Одеса).

177. Мар'їна, Галина. Відтінки її життя [Електронний ресурс] / Галина Мар'їна // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. (№ 37–38). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/51227.php>.

Виставка «Життя у всіх відтінках» картин, виконаних у техніці «вовняної акварелі», художниці С. Скілової у Бібліотеці-філії № 1 ім. Е. Багрицького ЦБС для дорослих м. Одеси.

Див. № 50, 168, 178, 322.

Персоналії

178. Ващенко, Юрій. Художник з Вигоди Юрій Ващенко: Насамперед малюю небо... [Електронний ресурс] / Юрій Ващенко ; [розмовляв] Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/hudozhnik-z-vigodi-yuriy-vashhenko-nasampered-malyuyu-nebo/>.

Художник про свою творчість, шлях до мистецтва і персональну виставку в Навчально-методичному центрі культури і туризму Прикарпаття (м. Івано-Франківськ).

179. Ткаченко, Людмила. «За сьогодні зробила 10 ляльок» [Електронний ресурс] / Людмила Ткаченко ; [інтерв'ю записала] Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://wz.lviv.ua/life/532583-za-sohodni-zrobyla-10-lialok-istoriia-maistryni-iz-melitopolia-liudmyly-tkachenko>.

Мелітопольська майстриня про свою творчість, проведення майстер-класів, заробітки та вимушений переїзд через початок повномасштабної війни рф проти України, волонтерську діяльність.

Музичне аматорство

180. Маляревський, Євген. Від YouTube каналу до хорової школи: Євген Маляревський розповів про музику, яка об'єднала понад 140 людей в аматорському колективі [Електронний ресурс] / Євген Маляревський ; [розмову вела] Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111853/>.

Співак, аранжувальник, хормейстер про створення аматорського хору В.У.Х.А. (Великий український хор аматорів), майбутній виступ у м. Києві, що надихнуло стати диригентом і працювати з аматорським хором, про музику та здатність аматорів вкладатися у спів не гірше професіоналів.

Див. № 166.

Персоналії

Див. № 180.

Театральне аматорство

181. Гудима, Марія. Гонитва за парфумами [Електронний ресурс] / Марія Гудима // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 трав. (№ 39–40). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/51244.php>.

Про прем'єру вистави «Парфумер» за мотивами роману «Парфумер. Історія одного вбивці» П. Зюскінда у Театральній лабораторії «Воля» (м. Одеса). Режисерка-постановниця – С. Волошина.

182. Левкович, Софія. Запобігти «довгому рожевому зловживанню» [Електронний ресурс] / Софія Левкович // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 трав. (№ 39–40). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/o-detyakh-dlya-detejj/51243.php>.

Про прем'єру вистави «Вписка 2» Т. Саковської у виконанні студійців кіношколи «Не по-дитячому» на сцені Одеського акад. укр. муз.-драм. театру ім. В. Василька. Режисер-постановник – С. Анашкін.

Див. № 47, 49, 169.

Фото-, кіноаматорство

Див. № 139.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ

183. Гордієнко, Алла. Через виклики – до ідентичності [Електронний ресурс] / Алла Гордієнко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 3–5. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/4/mode/2up>.

Генеральна директорка Нац. бібліотеки України для дітей (м. Київ) про пріоритети в роботі бібліотек в сучасних умовах, напрями діяльності органів державного управління, зокрема, щодо захисту прав дітей на отримання культурних послуг, діяльність бібліотек для дітей та юнацтва як одного із чинників формування національно-культурної ідентичності, а також про затвердження Стратегії розвитку культури в Україні на 2025–2030 рр. та професійного стандарту «Бібліотекар».

184. Ліпей, Олена. Обласна акція «Читай-компанія мандрує регіоном» на Кіровоградщині [Електронний ресурс] : [про учасників та хід акції, ініційованої Кіровоградською обл. бібліотекою для дітей ім. Тараса Шевченка до Всеукраїнського дня бібліотек] / Олена Ліпей, Ніна Расторгуєва // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 38–41. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/40/mode/2up>.

185. Первак, Тетяна. Флагман школи літературної бібліографії: [заслужений працівник культури України] Рева Ніна Максимівна 08.05.1929 [Електронний ресурс] : [до 95-річчя від дня народження] / Тетяна Первак // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 46–48. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/48/mode/2up>.

186. Kopiiivska, Olha. Information and hybrid challenges: actualisation of the library practice legal content [Електронний ресурс] = Інформація та гібридні виклики: актуалізація правового змісту бібліотечної практики / Olha Kopiiivska, Yevgen Sviatogor // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 3. – С. 24–29. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325880>.

Про зміст понять «інформація», «правова інформація», «гібридні виклики» та «бібліотечна практика», значення та дію інформаційних практик, їх правовий зміст в умовах гібридних впливів на споживача бібліотечної послуги, а також про доцільність набуття спеціальних компетентностей із розуміння взаємовпливів інформації як правового інструменту протидії гібридним загрозам для працівників бібліотеки.

Див. № 51, 264.

Новації в бібліотеках

187. Хіміч, Ярослава. Інноваційна діяльність бібліотек: світові та українські тренди [Електронний ресурс] / Ярослава Хіміч // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 3. – С. 9–15. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325874>.

Про світові та вітчизняні тренди інноваційної діяльності бібліотек, їх вплив на розвиток бібліотечно-інформаційних послуг і роль бібліотечних закладів у сучасному й майбутньому цифровому суспільстві. Розглянуто досвід діяльності українських бібліотек в умовах воєнного часу та їх здатність адаптуватися до нових викликів.

Історія бібліотечної справи в Україні

188. Первак, Тетяна. Кандидат дипломатії та професор бібліотекознавства: Кордт Веніамін Олександрович (19.02.1860 – 24.12.1934) [Електронний ресурс] / Тетяна Первак // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 49–53. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.
<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/50/mode/2up>.

Про життя та діяльність українського бібліотекаря німецького походження, історика-картографа, бібліографа-архівіста, бібліотекознавця, викладача, одного із засновників НБУВ (м. Київ).

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

189. В Угорщині [міській Бібліотеці ім. Катона Лайоша в м. Ваці] відкрили нову «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] / [Посольство України в Угорщині] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3994957-v-ugorsini-vidkrili-novu-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

190. Дзяма, Тетяна. У Польщі в [Сілезькій воєводській] бібліотеці міста Катовіце урочисто відкрили «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] / Тетяна Дзяма // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.
<https://zahid.espreso.tv/kultura-u-polshchi-v-bibliotetsi-mista-katovitse-urochisto-vidkrili-ukrainsku-knizhkovu-polichku>.

191. [Дружина Президента України Олена] Зеленська відкрила українську книжкову полицку в Національній бібліотеці Чехії [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989598-zelenska-vidkrila-ukrainsku-knizkovu-policku-v-nacionalnij-biblioteci-cehii.html>.

192. У Канаді з'явилася шоста Українська книжкова полицка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3990118-u-kanadi-zavilasa-sosta-ukrainska-knizkova-policka.html>.

Про відкриття «Української книжкової полицки» у Публічній бібліотеці м. Гамільтона (Канада).

193. У польському Щецині [Поморській бібліотеці ім. Станіслава Сташіца] відкрили «Українську книжкову полицку» [Електронний ресурс] / [Посольство України в Польщі] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3997847-u-polskomu-secini-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>.

194. «Українську книжкову полицку» відкрили у швейцарському місті Бургдорф [Електронний ресурс] / [Посольство України у Швейцарії] //

Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3988036-ukrainsku-knizkovu-policku-vidkrili-u-svejcarskomu-misti-burgdorf.html>.

Див. № 196.

Робота бібліотек інших країн

195. Лупіцька, Валентина. Бібліотечний туризм. IV Всепольський фестиваль історії. Муніципальна публічна бібліотека Радома ім. Йозефа і Анджея Залуських, Польща [Електронний ресурс] / Валентина Лупіцька // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 30–32. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/32/mode/2up>.

196. Український центр книги [при Анікшайській публічній бібліотеці] у Литві отримав майже три сотні нових видань [Електронний ресурс] : [про поповнення фонду бібліотеки] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3989124-ukrainskij-centr-knigi-v-litovskij-aniksai-otrimav-majze-tri-sotni-novih-vidan.html>.

Див. № 132.

Організація та управління в галузі бібліотечної справи

197. Шестопал, Ірина. Що необхідно знати і чого уникати під час написання заявки на грант [Електронний ресурс] / Ірина Шестопал // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 28–31. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/30/mode/2up>.

Див. № 129, 229.

Мережа та типи бібліотек **Національні бібліотеки**

Див. № 230.

НБУ ім. Ярослава Мудрого

198. Асадчева, Тетяна. Київ у барвах минулого: у столичній бібліотеці [Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого] презентували фотовиставку архітектури ХІХ–ХХ століть [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112749/>.

199. Зборовський, Анатолій. «Розстріляне відродження» і «Мій сад в Арктиці» [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 трав. (№ 19). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26965>.

Літературний вечір до 120-річчя від дня народження письменника, літературознавця, публіциста, редактора, громадського і політичного діяча, дослідника «Розстріляного відродження» Ю. Лавріненка (1905–1987) в НБУ ім. Ярослава Мудрого (м. Київ) та про життєвий шлях митця.

200. Рубан, Дарина. Про те, що росія намагається знищити: у Києві презентують книжку за задумом Вікторії Амеліної [Електронний ресурс] / Дарина Рубан // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://shotam.info/pro-te-shcho-rosiia-namahaietsia-znyshchyty-u-kyievi-prezentuiut-knyzhku-za-zadumom-viktorii-amelinoi/>.

Про передісторію створення збірки «Контурні карти пам'яті» від видавництва The Ukrainians Publishing та її презентацію в НБУ ім. Ярослава Мудрого (м. Київ).

Обласні універсальні наукові бібліотеки

201. В Одесі [обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Михайла Грушевського] відкрився фестиваль української концептуальної фотографії «Рефракція» [Електронний ресурс] : [про проєкт, що поєднав митців з різних регіонів України навколо теми трансформації ідентичності під впливом середовища] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988969-v-odesi-vidkrivsa-festival-ukrainskoi-konceptualnoi-fotografii-refrakcia.html>.

202. В Хмельницькому [обласній універсальній науковій бібліотеці] презентували книгу «Коли не стукають у двері[: 25 історій про російську окупацію]» [створену за ініціативи ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив»] та обговорили важливість документування історій війни [Електронний ресурс] // Громад. простір : [портал]. – 2025. – 3 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.prostir.ua/?news=v-hmelnytskomu-prezentuvaly-knyhu-koly-ne-stukayut-u-dveri-ta-obhovoryly-vazhlyvist-dokumentuvannya-istorij-vijny>.

203. Круглий стіл «Українські генеральні ідеї ідеолога націоналізму Юрія Липи як національний проєкт» [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу у Львівській обласній універсальній науковій бібліотеці] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://ukrpohliad.org/national-memory/kruglyj-stil-ukrayinski-generalni-ideyi-ideologa-naczionalizmu-yuriya-lypy-yak-naczionalnyj-proekt.html>.

204. Мончук, Ольга. Осередок культури, знань і сучасності: Івано-Франківська обласна [універсальна наукова] бібліотека ім. Івана Франка святкує 85-річчя [Електронний ресурс] : [про хід та учасників урочистостей з нагоди ювілею закладу] / Ольга Мончук // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/oseredok-kulturi-znan-i-suchasnosti-ivano-frankivska-oblasna-biblioteka-im-i-franka-svyatkuye-85-richchya/>.

205. На Кіровоградщині презентували книгу про інформаційну війну [Електронний ресурс] // Район. Олександрівка : [сайт]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/804316-na-kirovogradshchini-prezentovali-knigu-pro-informatsiynu-viynu>.

Про презентацію книги «Битва за мозок. Як вистояти й перемогти в інформаційній війні» дослідниці, педагогині О. Кирилюк в ОУНБ ім. Д. Чижевського (м. Кропивницький).

206. Оксана Тебешевська презентувала поему про Василя Стефаника [Електронний ресурс] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/2025/05/28/oksana-tebeshevska-prezentovala-poemu-pro-vasilya-stefanika/>.

Презентація драматичної поеми «Ой не коси, бузьку, сіна» громадської діячки, літераторки, майстрині, заслуженого вчителя України О. Тебешевської в Івано-Франківській ОУНБ ім. І. Франка.

207. Посічанський, Михайло. Старійшина прикарпатського письменництва Дмитро Юсип презентував три нові книжки у головній бібліотеці Прикарпаття [Електронний ресурс] / Михайло Посічанський // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/stariyshina-prikarpatskogo-pismennitstva-dmitro-yusip-prezentuvav-tri-novi-knizhki-u-golovniy-bibliotetsi-prikarpattya/>.

Про творчу зустріч із письменником, публіцистом Д. Юсипом в Івано-Франківській ОУНБ ім. І. Франка та презентацію його книг в межах заходу.

Публічні бібліотеки

208. Міронов, Володимир. Публічні бібліотеки як інформаційно-туристичні хаби [Електронний ресурс] / Володимир Міронов // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 3. – С. 15–24. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325875>.

Про сучасний стан публічних бібліотек на прикладі роботи Херсонської міської централізованої бібліотечної системи, та про виклики і можливості для їх трансформації в сучасні інформаційно-туристичні хаби.

Див. № 127.

Міські бібліотеки

209. Кузілова, Тетяна. Бібліотечні сервіси – дітям [Електронний ресурс] / Тетяна Кузілова // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 5–11. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/8/mode/2up>.

Про результати Всеукраїнського конкурсу проєктів з надання культурних послуг юним мешканцям територіальних громад «Бібліотечні сервіси – дітям», проведеного Нац. бібліотекою України для дітей (м. Київ), Асоціацією міст

України та Укр. асоціацією працівників бібліотек для дітей за підтримки МКСКУ з липня по грудень 2024 р.

210. Сачинська, Ольга. Бібліотеки Львівщини. Нові простори, нові підходи [Електронний ресурс] : [про оновлені бібліотечні заклади Львівщини, які обслуговують різні категорії користувачів, зокрема і дітей] / Ольга Сачинська, Любов Сташко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 12–15. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.
<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/14/mode/2up>.

211. У Миколаєві [Центральній міській бібліотеці ім. Марка Кропивницького ЦБС для дорослих у межах мистецького проєкту «Пори року» до 125-річчя книгозбірні] презентували виставку художніх виробів «Ірисовий травень» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993162-u-mikolaevi-prezentovali-vistavku-hudozhnih-virobiv-irisovij-traven.html>.

212. [Цикл книжково-кулінарних субот] «На всі смаки!»: у Миколаєві [Центральній міській бібліотеці ім. Марка Кропивницького ЦБС для дорослих] відбувся перший захід до Дня міжнаціональної злагоди та культурного розмаїття [Електронний ресурс] : [про програму заходу] // Район. Миколаїв : [сайт]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.
<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/803546-na-vsi-smaki-u-mikolaevi-vidbuvsya-pershiy-zakhid-do-dnya-mizhnatsionalnoi-zlagodi-ta-kulturnogo-rozmaittya>.

Див. № 51, 176, 177.

Селищні та сільські бібліотеки

213. Вітковицька, Ганна. У Нижньому Березові на Косівщині відбулася літературна етнографічно-красознавча година «Березівський хліб – від покоління до покоління» [Електронний ресурс] / Ганна Вітковицька ; [розмовляв] Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.
<https://galychyna.if.ua/analytic/u-nizhnomu-berezovi-na-kosivshhini-vidbulasya-literaturna-etnografichno-krayeznavcha-godina-berezivskiy-hlib-vid-pokolinnya-do-pokolinnya/>.

Завідувачка бібліотеки с. Нижній Березів Яблунівської громади (Івано-Франківська обл.), організаторка заходу «Березівський хліб – від покоління до покоління» про тематику, хід, учасників та організацію дійства, важливість своєї роботи.

Див. № 209, 210.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

214. Біла, Аліна. Чернівецька обласна бібліотека для дітей: 80-річний досвід роботи, довіри, взаємодії, взаємодопомоги [Електронний ресурс] : [про діяльність бібліотеки] / Аліна Біла // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 54–57. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/56/mode/2up>.

215. Гереші, Іванна. Національно-патріотична акція «Здобуде перемогу Україна, повернуться герої до рідні!» [Електронний ресурс] / Іванна Гереші // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 42–43. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/44/mode/2up>

Про заходи, проведені у Закарпатській обл. бібліотеці для дітей та юнацтва (м. Ужгород) у межах національно-патріотичної акції «Здобуде перемогу Україна, повернуться герої до рідні!».

216. Гордієнко, Алла. Аналізуємо минуле, плануємо майбутнє [Електронний ресурс] : [про підсумки 2024 р. у сфері культури та діяльність бібліотек для дітей та юнацтва] / Алла Гордієнко // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 3–5. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/4/mode/2up>.

217. Данилова, Лариса. Поліфункціональність бібліотеки для дітей у воєнний та поствоєнний час [Електронний ресурс] : [досвід роботи Запорізької обласної бібліотеки для дітей «Юний читач»] / Лариса Данилова // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 44–45. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/46/mode/2up>.

218. Дудчак, Тетяна. «...І душа моя віщує...»: рік [письменника, громадського діяча] Юрія Федьковича в [Чернівецькій обласній] бібліотеці [для дітей] [Електронний ресурс] / Тетяна Дудчак // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 37–40. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/38/mode/2up>.

219. Казакова, Лариса. Інвестиції в інтелект: внесок спеціалізованих бібліотек для дітей у розвиток країни [Електронний ресурс] / Лариса Казакова // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 26–29. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/28/mode/2up>.

Про необхідність збереження спеціалізованих бібліотек для дітей, оскільки вони мають унікальні ресурси та надають професійні послуги, забезпечують сприятливе середовище для читання та розвитку, а також про діяльність Чернігівської обл. бібліотеки для дітей.

220. Казакова, Лариса. Чернігівська обласна бібліотека для дітей: майданчик для юних талантів [Електронний ресурс] : [про конкурси, проведені в бібліотеці] / Лариса Казакова, Наталія Шеша // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 32–34. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/34/mode/2up>.

221. Костенко, Леся. Кращі десять дитячих проєктів юнацької бібліотеки [Електронний ресурс] : [про проєкти Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеся Гончара] / Леся Костенко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-

версія]. – 2025. – № 1. – С. 41–44. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/42/mode/2up>.

222. Крижановська, Наталія. Бібліотечні ініціативи у формуванні мовної свідомості на деокупованих територіях Херсонської області [Електронний ресурс] : [досвід роботи Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрової Чайки] / Наталія Крижановська, Інна Сапай // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 33–36. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/34/mode/2up>.

223. Крот, Христина. Найкращі проекти луцької архітектури 1920–1930-х років – у новій книзі Олександра Котиса. Фото [Електронний ресурс] / Христина Крот // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.volynnews.com/news/all/naykrashchi-proyekty-lutskoyi-arkhitektury-1920-1930-kh-rokiv-u-noviy-knyzi-oleksandra-kotysa-foto>.

Презентація книги «Луцьк: архітектура. Найкращі проекти 1920–1930-х років» краєзнавця, начальника відділу охорони культурної спадщини Луцької міськради О. Котиса у Волинській обл. бібліотеці для юнацтва (м. Луцьк). Проєкт реалізовано за підтримки Генерального консульства Республіки Польща в м. Луцьку.

224. Кузнєцова, Наталія. Захист прав дитини в умовах війни. Актуальні аспекти діяльності бібліотек для дітей [Електронний ресурс] / Наталія Кузнєцова, Ольга Петренко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 16–20. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/18/mode/2up>.

Про результати Всеукраїнського соціологічного дослідження «Забезпечення прав дитини на отримання бібліотечних послуг у воєнний час», проведеного Нац. бібліотекою України для дітей (м. Київ) та співorganizаторами (20-ма обласними бібліотеками для дітей, дітей та юнацтва) у 2024 р.

225. Лапко, Ганна. «Я маю в серці мрію щирі: Хай тихо стане в нас від миру...» [Електронний ресурс] / Ганна Лапко // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 35–37. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/36/mode/2up>.

Про першу обласну акцію «Я маю в серці мрію щирі: Хай тихо стане в нас від миру...», організовану Кіровоградською обл. бібліотекою для юнацтва ім. Є. Маланюка до Міжнародного дня миру та Всесвітнього дня мрії.

226. Онофрійчук, Наталія. Ідемо шляхом дитячих мрій: з нагоди 85-річчя Рівненської обласної бібліотеки для дітей [Електронний ресурс] : [про роботу бібліотеки] / Наталія Онофрійчук // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 58–61. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/60/mode/2up>.

Див. № 184, 197, 209, 210, 227–230, 236.

Основні напрями діяльності бібліотек

Організація обслуговування користувачів

227. Кунцяк, Жанна. Покнигорибалимо? Авжеж! Креативні стратегії формування читацьких смаків [Електронний ресурс] / Жанна Кунцяк // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 45–48. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/46/mode/2up>.

Про досвід роботи відділу обслуговування дошкільників та дітей молодшого віку Нац. бібліотеки України для дітей (м. Київ).

Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження)

228. Кисельова, Сніжана. Систематизація документів за УДК у бібліотеках для дітей: красназавчий аспект [Електронний ресурс] / Сніжана Кисельова // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 10–12. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/12/mode/2up>.

Див. № 44.

Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек

229. Конасова, Ольга. Багатовекторність діяльності сучасної бібліотеки для дітей у реалізації культурної політики [Електронний ресурс] / Ольга Конасова // Бібліотека у форматі Д : [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 6–9. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/8/mode/2up>.

Про хід Всеукраїнської науково-практичної конференції керівників бібліотек для дітей «Багатовекторність діяльності сучасної бібліотеки для дітей у реалізації культурної політики» у Львівській обл. бібліотеці для дітей. Організатор заходу – Нац. бібліотека України для дітей (м. Київ).

Соціокультурна діяльність бібліотек

Див. № 184, 220, 225.

Бібліографія, бібліографознавство

230. Загайна, Надія. Українська дитяча література в полі зору науково-допоміжної бібліографії [Електронний ресурс] : [до 50-річчя видання науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Українська дитяча література» Національної бібліотеки України для дітей (м. Київ)] / Надія Загайна // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 19–27. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 01.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/142#page/20/mode/2up>.

Див. № 185.

Читання

231. Ампілогова, Анастасія. Пратчетт, великодня класика та мотиваційна література. Що читають мешканці столиці? [Електронний ресурс] : [книжкові вподобання киян за даними онлайн-книгарні MEGOGO BOOKS] / Анастасія Ампілогова // bit.ua : [онлайн-журн.]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://bit.ua/2025/05/pratchett-velykodnya-klasyka-ta-motyvatsijna-literatura-shho-chytayut-meshkantsi-stolytsi/>.

232. Думки про читання від 10 українських письменників і письменниць [Електронний ресурс] / підгот. Оксана Заблоцька // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://suspilne.media/culture/1007109-dumki-pro-citanna-vid-10-ukrainskih-pismennikov-i-pismennic/>.

233. Круглов, Віктор. Проблема дитячого читання: як шкільні бібліотеки можуть її розв'язати [Електронний ресурс] / Віктор Круглов // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

https://lb.ua/blog/victor_kruglov/675458_problema_dityachogo_chitannya_yak.html.

Допис генерального директора видавництва «Ранок».

234. Нестелєєв, Максим. Букток: «дивні дівчата» й популяризація читання [Електронний ресурс] : [про сегмент тіктоку «Букток» (#BookTok)] / Максим Нестелєєв // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://tyzhden.ua/buktok-dyvni-divchata-j-populyaryzatsiia-chytannia/>.

235. Нестелєєв, Максим. Розумне читання: реальна мета чи місія неможлива [Електронний ресурс] : [як навчити дітей читати усвідомлено в умовах «Нової української школи», та які вміння з опрацювання тексту мають закладати у початковій школі] / Максим Нестелєєв // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://tyzhden.ua/rozumne-chytannia-realna-meta-chy-misiia-nemozhlyva/>.

236. Рудая, Прохіра. Всеукраїнський тиждень дитячого читання – 2025 «Плекаймо в мирі і любові дитячу книгу на землі» [Електронний ресурс] / Прохіра Рудая // Бібліотека у форматі Д: [інтернет-версія]. – 2025. – № 1. – С. 21–25. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://chl.kiev.ua/d0/Book/View/143#page/22/mode/2up>.

Про учасників, організаторів та хід церемонії відкриття Всеукраїнського тижня дитячого читання у м. Чернівцях, підсумки проведення II обласного краєзнавчого конкурсу віртуальних виставок «Буковина – колыска моя», організованого Чернівецькою обл. бібліотекою для дітей, та заходи в бібліотеці у межах Тижня дитячого читання.

Див. № 184.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА

237. Бойко, Олеся. Які книжки купує молодь у межах програми «ЄКнига» [Електронний ресурс] : [за повідомленням Українського інституту книги] / Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.
<https://chytomo.com/ieknyha/>.

238. «Війна котиків»: київські мисткині [письменниця, дослідниця українського мистецтва Катерина Лебедева і мисткиня Світлана Струк] випустили першу ілюстровану вишивками книжку [Електронний ресурс] // DIVOCHE.MEDIA : незалеж. жіночий журн. : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.
<https://divoche.media/2025/05/22/viyna-kotykyiv-kyivski-mystkyni-vypustyly-pershu-iliustrovanu-vyshyvkamy-knyzhku/>.

239. Дояр, Лариса. Друковані видання з фондів Книжкової палати України [(м. Київ)] як джерело маловідомих фактів з історії Злуки УНР і ЗУНР [Електронний ресурс] / Денис Тарасенко // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 44–48; № 3. – С. 45–48. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.
<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/324695;>
[http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325901.](http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325901)

240. Кос, Кіра. Змінювати світогляд і видавати літературу досвіду – заснували видавництво «Хто це?» [Електронний ресурс] / Кіра Кос, Ірина Виговська, Валентин Черненко ; [розмовляла] Анастасія Андрушко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.
<https://chytomo.com/zminiuvaty-svitohliad-i-vydavaty-literaturu-dosvidu-v-ukraini-zasnuvaly-vydavnytstvo-khto-tse/>.

Співзасновники нового незалежного видавництва «Хто це?» про ідею його створення, назву і напрями діяльності.

241. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] оголосило переможців конкурсу [культурно-мистецьких] проєктів щодо випуску книжкової продукції [Електронний ресурс] : [про проєкти, що отримають фінансування від Українського інституту книги у 2025 р.] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993089-mksk-ogolosilo-peremozciv-konkursu-proektiv-sodo-vipusku-knizkovoi-produkcii.html>.

242. Письменник [і військовослужбовець ЗСУ] Мартин Якуб заснував видавництво [«Мартінес», яке видаватиме детективи і трилери] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988042-pismennik-martin-akub-zasnuvav-vidavnictvo.html>.

243. Стасюк, Ірина. Київська книгарня [«Є»] відкрилася на місці казино (фото) [Електронний ресурс] : «Вона якось дуже приємно організована

всередині», – відгукуються гості / Ірина Стасюк // Хмарочос : кийв. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://hmarochos.kiev.ua/2025/05/06/kyivska-knygarnya-vidkrylasya-na-misczi-kazyno-foto/>.

Див. № 24, 60, 323.

Український інститут книги

244. Засідання Наглядової ради Українського інституту книги: підтримка творчості ветеранів [Електронний ресурс] : [про теми засідання] / пресслужба Апарату Верховної Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://www.golos.com.ua/article/383974>.

Див. № 237, 241, 258.

Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки

245. Андрушко, Анастасія. [Фестиваль] Книжкова країна – 2025 [(м. Київ)]: масові читачі стають постійними [Електронний ресурс] : [про подію у цифрах і продажах] / Анастасія Андрушко, Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://chytomo.com/knyzhkova-kraina-2025-masovi-chytachi-staiut-postijnymy/>.

246. Бойко, Олеся. Якою була програма України на Туринській книжковій виставці [(Італія)] [Електронний ресурс] / Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://chytomo.com/iakoiu-bula-prohrama-ukrainy-na-turynskij-knyzhkovij-vystavtsi/>.

247. У Вінниці проходить [XII] книжковий фестиваль VinBookFest [Електронний ресурс] : [про учасників і програму події] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 10 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://chytomo.com/u-vinnytsi-prokhodyt-knyzhkovyj-festyval-vinbookfest/>.

248. Фешук, Вікторія. Розпочалася міжнародна книжкова виставка «Світ книги» в Празі [(Чехія)] [Електронний ресурс] : [про виставку і участь у ній України] / Вікторія Фешук // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://chytomo.com/rozpochalasia-mizhnarodna-knyzhkova-vystavka-svit-knyhy-v-prazi/>.¹

¹ Див. також: Виставка фото «Книжки на лінії фронту» закарпатського військового та історика [Владислава Товтина] відкрилася у Празі [на книжковому ярмарку Svět knihy 2025] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 17 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 19.05.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/vystavka-foto-knyzhky-na-linii-frontu-zakarpatskoho-vijskovoho-ta-istoryka-vidkrylasia-u-prazi/>.

249. Яковенко, Ірина. Ілларіон Павлюк, Максим Кідрук та Ірена Карпа: у Львові проведуть книжковий фестиваль BestsellerFest [Електронний ресурс] : [про учасників і програму фестивалю] / Ірина Яковенко // Village Україна : [інтернет-газ.]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/362919-illarion-pavlyuk-nbsp-maksim-kidruk-ta-nbsp-irena-karpa-u-lvovi-nbsp-provedut-knizhkoviy-festival-bestsellerfest>.

Див. № 4, 115.

Міжнародний книжковий ярмарок у м. Варшаві (Польща)

250. Горлач, Поліна. 28 видавництв та 7 подій за участі українських письменників: Україна на Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві [(Польща)] [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://suspilne.media/culture/1012397-28-vidavnictv-ta-7-podij-za-ucasti-ukrainskih-pismennikov-ukraina-na-miznarodnomu-knizkovomu-armarku-u-varsavi/>.

251. Стало відомо, які видавництва представлять Україну на виставці у Польщі [Електронний ресурс] : [про національний стенд і літературну програму] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 2 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://chytomo.com/stalo-vidomo-iaki-vydavnytstva-predstavliat-ukrainu-na-vystavtsi-u-polshchi/>.

252. Петренко, Тетяна. Україна представила національний стенд на Варшавській книжковій виставці [Електронний ресурс] / Тетяна Петренко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://chytomo.com/ukraina-predstavyla-natsionalnyj-stend-na-varshavskij-knyzhkovij-vystavtsi/>.¹

XIII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» (м. Київ)²

253. Андрушко, Анастасія. У Києві відкрився XIII [Міжнародний фестиваль] Книжковий Арсенал [Електронний ресурс] / Анастасія Андрушко //

¹ Див. також: Україна відкрила стенд на Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві [(Польща)] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. 2025. 17 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 19.05.2025. <https://litgazeta.com.ua/news/ukraina-vidkryla-stend-na-miznarodnomu-knyzhkovomu-iarmarku-u-varshavi/>.

² Див. також: Горлач, Поліна. «Книжковий Арсенал 2025»: дати, програма та новинки – усе про фестиваль [Електронний ресурс] // Суспільне. Культура : [сайт]. 2025. 28 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.05.2025. <https://suspilne.media/culture/968803-knizkovij-arsenal-2025-dati-programa-ta-ukrainska-literatura/>; 10 причин, щоб піти на «Книжковий Арсенал»: нові книжки Забужко та Амеліної, музична програма, поетичні перформанси [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. 2025. 27 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.05.2025. <https://suspilne.media/culture/1027187-10-pricin-sob-piti-na-knizkovij-arsenal-novi-knizki-zabuzko-ta-amelinoi-muzicna-programa-poeticni-performansi/>; Пушнова, Тетяна. Фестиваль для своїх. В Києві стартував 13-й [Міжнародний фестиваль] Книжковий Арсенал [Електронний ресурс] : [відкриття фестивалю] / Тетяна Пушнова, Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. 2025. 30 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 02.06.2025. <https://life.pravda.com.ua/culture/yak-minulo-vidkrittya-knizhkovogo-arsenalu-reportazh-up-308396/>.

Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://chytomo.com/u-kyievi-vidkryvsia-khiii-knyzhkovyj-arsenal/>.

254. Большакова, Анастасія. Розмови про імперії, майстер-класи та жива музика: [XIII Міжнародний фестиваль] Книжковий Арсенал оголосив програму [Електронний ресурс] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/programa-knizhkovogo-arsenal-2025-rozklad-podiy-308040/>.

255. Десятерик, Дмитро. 13-й Книжковий Арсенал: від кіноперформансу до мальовпису [Електронний ресурс] : [про 11 важливих подій фестивалю] / Дмитро Десятерик // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/25/677925_13y_knizhkoviy_arsenal_vid.html.

256. Катаєва, Марія. Історії з війни та рекорди: репортаж з [XIII] фестивалю «Книжковий Арсенал» у Києві [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/113092/>.

257. Козловець, Юлія. «Книжковий арсенал – 2025»: чим він відрізнятиметься від попередніх та хто приїде в гості [Електронний ресурс] / Юлія Козловець ; [інтерв'ю вела] Мирослава Барчук // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://espresso.tv/kultura-knizhkoviy-arsenal-2025-chim-vin-vidriznyatimetsya-vid-poperednikh-ta-khto-priide-v-gosti>.

Директорка міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал», заступниця генерального директора Нац. культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» (м. Київ) про особливості цьогорічного фестивалю. Розмова в програмі «Власні назви з Мирославою Барчук».

258. МКСК назвало «книжкові» пріоритети у 2025–2026 роках [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 31 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.06.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3999073-mksk-nazvalo-knizkovi-prioriteti-u-20252026-rokah.html>.

Про учасників і основні теми панельної дискусії «Пріоритети фінансування програм Укр. інституту книги на 2026 рік», проведеної у межах професійної програми фестивалю, зокрема про виступ першої заступниці міністра культури та стратегічних комунікацій України Г. Григоренко в межах заходу.

259. Самченко, Валентина. [XIII Міжнародний фестиваль] Книжковий Арсенал – 2025: найпомітніші учасники та найочікуваніші новинки [Електронний ресурс] : [коментар директорки фестивалю Юлії Козловець про його напрями та сенси] / Валентина Самченко // Укрінформ : [інтернет-

платформа]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3998255-knizkovij-arsenal-2025-najpomitnisi-ucasniki-ta-najocikuvanisi-novinki.html>.

260. Тарасова, Дар'я. На «Книжковому Арсеналі» презентують виставку книжок військових і ветеранів «Історії з війни. Пряма мова» [Електронний ресурс] : [про експозицію] / Дар'я Тарасова // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://espresso.tv/news-na-knizhkovomu-arsenali-prezentuyut-vistavku-knizhok-viyskovikh-i-veteraniv-istorii-z-viyni-pryama-mova>.

261. У Києві [у перший день роботи Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал»] відбулася дискусія «Читання на війні» [Електронний ресурс] : [про учасників заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3998724-u-kievi-vidbulasa-diskusia-citanna-na-vijni.html>.

Міжнародне співробітництво

262. Гіббонс, Дейзі. Дейзі Гіббонс: У юності любила російських авторів, а виявилось, що вони з України [Електронний ресурс] / Дейзі Гіббонс ; [розмовляла] Ольга Муха // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://chytomo.com/dejzi-gibbons-u-iunosti-liubyla-rosijskykh-avtoriv-a-vyiavylosia-shcho-vony-z-ukrainy/>.

Британська перекладачка української літератури про вивчення української мови, співпрацю з українськими видавництвами, про те, як донести багатство української культури до англомовної аудиторії, підкреслити її унікальність у контексті війни та понад нею.

Див. № 115, 246, 250–261.

Видавнича справа в інших країнах

263. Павленко, Ольга. Які організації працюють з українською книжкою у Польщі [Електронний ресурс] : [як польські інституції, видавництва та медіа працюють з українською літературою, звідки вони беруть ресурси, а також які мають плани] / Ольга Павленко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://chytomo.com/iaki-orhanizatsii-pratsiuiut-z-ukrainskoiu-knyzhkoiu-u-polshchi/>.

Див. № 35, 262.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕСЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

264. Доскіч, Людмила. Ініціативи Міжнародної ради архівів у сфері навчання та професійного розвитку [Електронний ресурс] / Людмила Доскіч // Вісн. Книжк. палати : [інтернет-версія]. – 2025. – № 3. – С. 29–35. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/325891>.

265. Куковальська, Неля. Гени наших пращурів є майже в усіх європейських родах: інтерв'ю з Нелею Куковальською, очільницею Нацзаповідника «Софія Київська» [Електронний ресурс] / Неля Куковальська ; [розмову вела] Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112336/>.

Генеральна директорка Нац. заповідника «Софія Київська» заслужений працівник культури України про діяльність заповідника, роль Софії Київської для України, Європи та світу.

266. Марків, Наталка. У Києві створюють місце, з якого почнеться деокупація Криму [Електронний ресурс] : у Національному музеї народної архітектури та побуту України [(с. Пирогів, м. Київ) разом із кримськотатарською спільнотою, компанією «Baker Tilly Україна», ДП «Кримський дім» та ініціативою «Кримський фронт»] почали облаштовувати кримськотатарський простір / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112015/>.

267. Остапенко, Максим. Києво-Печерська лавра: святиня, яку ми маємо вберегти не від ворога – від байдужості [Електронний ресурс] : [генеральний директор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» (2023–2025 рр.), історик коментує своє звільнення з посади та звітує про діяльність установи за останні роки] / Максим Остапенко // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

https://lb.ua/blog/maksym_ostapenko/677831_kiievopecherska_lavra_svyatinya_yak_u.html.

268. Чижевський, Олександр. Не моргай: як документальне кіно змінює громаду Здолбунова [Електронний ресурс] / Олександр Чижевський ; [розмовляла] Ольга Бабчук // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2025. – 4 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

https://zaxid.net/ne_morgay_yak_dokumentalne_kino_zminyuye_gromadu_zdolbunova_n1609482.

Директор Краєзнавчого музею м. Здолбунова (Рівненська обл.) та модератор кіноклубу документального кіно «Не моргай» (мережа кіноклубів DOCU/CLUB), відкритого при музеї, про діяльність музею та роль кіноклубу у житті громади мста.

Див. № 30, 45, 46, 52, 56, 75, 82, 109, 118, 126, 130.

Міжнародний день музеїв

269. Катаєва, Марія. Вільний вхід, квести та екскурсії: як у Києві відзначають Міжнародний день музеїв [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112529/>.

270. Катаєва, Марія. До Міжнародного дня музеїв [у Національному художньому музеї України (м. Київ)] відкрили віртуальну виставку «Шедеври NAMU» [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112579/>.¹

271. Попкова, Марина. Музей як простір натхнення і комунікації [Електронний ресурс] / Марина Попкова // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<http://zorya.poltava.ua/muzej-jak-prostir-nathnennja-i-komunikacii/>.

Тематична експурсія виставкою «Полтавський розпис: від минушини до сьогодення» та інші заходи у Полтавському худож. музеї (галереї мистецтв) ім. М. Ярошенка.

272. У Міжнародний день музеїв [в Київському обласному археологічному музеї] стартує онлайн-квест «В пошуках трипільських скарбів» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993617-u-miznarodnij-den-muzeiv-startue-onlajnkvest-v-posukah-tripilskih-skarbiv.html>.

273. У Полтаві відкрили виставку відреставрованих експонатів із чотирьох музеїв [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993854-u-poltavi-vidkrili-vistavku-vidrestavrovanih-eksponativ-iz-cotiroh-muzeiv.html>.

Про відкриття виставки «Відроджені реліквії: здобутки реставраторів музейних закладів Полтавщини» у Полтавському краєзнавчому музеї ім. В. Кричевського та її експозицію.

274. Фещенко, Євдокія. У Міжнародний день музеїв в Україні запустили нові онлайн-проекти [Електронний ресурс] : [про нові онлайн-проекти Київського обласного археологічного музею та Національного художнього музею України (м. Київ)] / Євдокія Фещенко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3959/2006/189449/>.

Цифровізація, електронні ресурси та новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу

Див. №. 270, 274, 314.

¹ Див. також: NAMU [Національний художній музей України (м. Київ)] відкрив віртуальну виставку [«Шедеври NAMU»] з картинами Екстер, Мурашка та інших митців [Електронний ресурс] // Platfor.ma : [інтернет-журн.]. 2025. 22 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.05.2025.

<https://www.platfor.ma/namu-vidkryv-virtualnu-vystavku-z-kartynamy-ekster-murashka-ta-inshyh-myttsiv/>.

Міжнародне співробітництво

275. Асадчева, Тетяна. Діалоги пам'яті: столичний музей презентує виставку про спадок II світової війни [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112436/>.

Про виставковий проєкт «Пам'ять. Діалоги», реалізований Нац. музеєм історії України у Другій світовій війні (м. Київ) у співпраці з Музеєм Berlin-Karlshorst за підтримки Посольства Німеччини в Україні.

276. Голтвянська, Юлія. У Баку [(Азербайджан)] презентували українськомовний аудіогід на єдиному у світі танкерному музеї [Електронний ресурс] / Юлія Голтвянська // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://shotam.info/u-baku-prezentuvaly-ukrainomovnyy-audiohid-na-iedynomu-u-sviti-tankernomu-muzei/>.

277. Коли експонати ще сплять: у Музеї Ханенків відкрили виставку про закулісся музейної роботи [Електронний ресурс] / підгот. Вероніка Резніченко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/koli-eksponati-shche-spljat-u-muzeji-khanenkov-vidkrili-vistavku-pro-zakulissja-muzejnoji-roboti.html>.

Фотовиставка «Мій музей» – проєкт литовського експозиційного дизайнера та фотографа В. Шамкова у Нац. музеї мистецтв ім. Б. та В. Ханенків (м. Київ), підготовлена у співпраці музею з Нац. худож. музеєм Литви.

278. У Берліні [(Німеччина)] відкрилася виставка «Антитекст» Харківського літературного музею [Електронний ресурс] // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/30/678995_berlini_vidkrilasya_vistavka.html.¹

279. У Музеї апартейду в ПАР запрацював [сотий за ліком] український аудіогід [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3991971-u-muzei-aparteidu-v-par-zapracuvav-ukrainskij-audiogid.html>.

280. Україна підтримує петицію [французької ГО «За Україну, за їхню та нашу свободу!»] з вимогою позбавити росію членства у Міжнародній раді музеїв [Електронний ресурс] : [а також про злочини РФ проти української культурної спадщини] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990466-ukraina-pidtrimue-peticiu-z-vimogou-pozbaviti-rosiu-clenstva-u-miznarodnij-radi-muzeiv.html>.

¹ Малиновський, Антон. Виставка «Антитекст» від ЛітМузею [Харківського літературного музею] знову відкрилась у Берліні [(Німеччина)] [Електронний ресурс] / Антон Малиновський // Люк : [інтернет-вид.]. 2025. 22 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 23.05.2025. <https://lyuk.media/news/antitext-in-berlin/>.

281. Українські аудіогіди працюють у 53 країнах – Зеленська [Електронний ресурс] : [про допис дружини Президента України Олени Зеленської у Фейсбуці про проєкт з українізації світових пам'яток] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3992024-ukrainski-audiogidi-pracuut-u-53-krainah-zelenska.html>.

Див. № 300.

Робота музеїв інших країн

282. У Празі до сторіччя українського музею [визвольної боротьби України в Празі] відкрили виставку в Сенаті [Чеської Республіки] [Електронний ресурс] : [про відкриття та експозицію виставки] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3998929-u-prazi-do-storicca-ukrainskogo-muzeu-vidkrili-vistavku-v-senati.html>.

Організація та управління в галузі музейної справи

283. Гудима, Марія. Кав'ярня «Делоне» [Електронний ресурс] / Марія Гудима // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 трав. (№ 37–38). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/odessa-gody-i-sudby/51225.php>.

Про відкриття в Музеї сучасного мистецтва Одеси кав'ярні «Делоне», названої на честь одеситки, французької художниці-абстракціоністки єврейського походження С. Делоне (С. Штерн, 1885–1979) та основні віхи життя і творчості мисткині.

284. Запорізький обласний краєзнавчий музей перейменували на честь етнографа [та краєзнавця] Якова Новицького [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994322-zaporizkij-oblasnij-kraeznavcij-muzej-perejmenuvali-na-cest-etnografa-akova-novickogo.html>.

285. Музей авангарду вирішили розмістити в історичній будівлі Києва [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993436-muzej-avangardu-virisili-rozmistiti-v-istoricnij-budivli-kieva.html>.

Коментар заступниці голови КМДА Г. Старостенко стосовно створення нового музейного простору «Музей авангарду» – філії Музею історії міста Києва.¹

¹ Див. також: Єрмоленко, Катерина. На Липках відкриють Музей авангарду [Електронний ресурс] : ця установа – частина Музею історії Києва / Катерина Єрмоленко // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. 2025. 4 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 05.05.2025. <https://hmarochos.kiev.ua/2025/05/04/nalypkah-vidkryut-muzej-avangardu/>.

286. Новосвітня, Катерина. Київські музеї заробили понад 27 мільйонів гривень у 2024 році, – [заступник голови КМДА, депутат Київради Валентин] Мондриївський [Електронний ресурс] : [про роботу музеїв] / Катерина Новосвітня // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112543/>.

287. У садибі-музеї Гната Хоткевича [у с-щі Високий] на Харківщині провели толоку [Електронний ресурс] : [коментар заступниці директора Харківського літературного музею Тетяни Ігошиної щодо стану пам'ятки та робіт з її відновлення] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992237-u-sadibimuzei-gnata-hotkevica-na-harkivsini-proveli-toloku.html>.

288. Ярова, Анастасія. Турбота чи страх? Чому музейні колекції залишають у небезпеці – пояснюємо на прикладі Конотопського краєзнавчого музею [Сумська обл.] [Електронний ресурс] / Анастасія Ярова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/chomu-muzeji-ne-evakuyuyut-z-zon-riziku-poyasnyuye-konotop-307955/>.

Див. № 11.

Щодо ситуації в національних заповідниках «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська»

289. Білаш, Ксенія. Мінкульт і заповідники: що відбувається в Лаврі і Софії? [Електронний ресурс] / Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/23/677913_minkult_i_zapovidniki_shcho.html.

290. Горlach, Поліна. Чому Мінкульт змінює керівництво Софії і Лаври: коментують Максим Остапенко та Неля Куковальська [Електронний ресурс] / Поліна Горlach // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://suspilne.media/culture/1025131-comu-minkult-zminue-kerivnictvo-sofii-i-lavri-komentuut-maksim-ostapenko-ta-nela-kukovalska/>.

291. Лобанок, Дар'я. Міністр культури [та стратегічних комунікацій України Микола Точицький на своїй сторінці у Facebook] прокоментував звільнення гендиректора Лаврського заповідника [Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максима Остапенка] [Електронний ресурс] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/ministr-kulturi-vidpoviv-shchodo-zvilnennya-gendirektora-lavri-308237/>.

292. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] обговорило з гуманітарним комітетом Ради [Комітетом Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики] ситуацію в Києво-Печерській

лаврі та Софії Київській [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997340-mksk-obgovorilo-z-gumanitarnim-komitetom-radi-situaciju-v-kievopecerskij-lavri-ta-sofii-kiivskij.html>.

293. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] та колектив [Національного заповідника] «Києво-Печерської лаври» обговорили роботу заповідника після звільнення директора [Максима Остапенка] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3995801-mksk-ta-kolektiv-kievopecerskoi-lavri-obgovorili-robotu-zapovidnika-pisla-zvlnenna-direktora.html>.

294. На території заповідника «Києво-Печерська лавра» 21 пам'ятка перебуває в незадовільному стані [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997296-na-teritorii-zapovidnika-kievopecerska-lavra-21-pamatka-perebuvaе-v-nezadovilnomu-stani.html>.

Про звіт робочої групи МКСКУ, яка перевіряла діяльність Нац. заповідника «Києво-Печерська лавра» з березня 2025 р.

295. Остапенко, Максим. «Усвідомлена робота проти української культурної спадщини»: [запорізький історик] Максим Остапенко про звільнення з «Києво-Печерської лаври» [Електронний ресурс] / Максим Остапенко ; [записали] Анастасія Губіна, Наталя Чикулова // Суспільне. Запоріжжя : [сайт]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://suspilne.media/zaporizhzhia/1025917-usvidomlena-robota-proti-ukrainskoi-kulturnoi-spadsini-maksim-ostapenko-pro-zvlnenna-z-kievo-pecerskoi-lavri/>.

296. Островська-Люта, Олеся. Змішані почуття. Коментар [генеральної директорки Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал»] щодо закидів до Софії Київської і Лаврського заповідника [Електронний ресурс] / Олеся Островська-Люта // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 23 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/direktorka-misteckogo-arsenalu-komentuye-zvlnennya-v-lavri-i-sofiji-308262/>.

297. Платонова, Анастасія. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] проти заповідників: чому звільняють керівників Лаври та Софії [Електронний ресурс] / Анастасія Платонова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://detector.media/infospace/article/241201/2025-05-24-mksk-proty-zapovidnykiv-chomu-zvilnyayut-kerivnykiv-lavry-ta-sofii/>.

298. Працівники заповідника Софія Київська звернулись до президента Зеленського через тиск Мінкульту: колектив Національного заповідника «Софія Київська» звернувся до Президента України із листом, в якому закликали забезпечити збереження пам'яток музейного комплексу і продовжити контракт із гендиректоркою [Нелею Куковальською] [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/nacionalniy-zapovidnik-sofiya-kijivska-pracivniki-zvernulisya-do-zelenskoyu-cherez-tisk-minkultu-50516018.html>.

Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу **Музейні фонди**

299. [Івано-]Франківський краєзнавчий музей отримав 11-метровий «Рушник єдності» [над яким працювали упродовж шести місяців викладачі та студенти фахового коледжу культури і мистецтв м. Калуша (Івано-Франківська обл.)] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993337-frankivskij-kraeznavcij-muzej-otrimav-11metrovij-rusnik-ednosti.html>.

300. Катаєва, Марія. До [Національного] художнього музею [України] у Києві повернули картину [«Жіночий портрет» Владислава Галімського (1898)], незаконно вивезену під час Другої світової [Електронний ресурс] : [про картину та її автора] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112587/>¹.

301. Миколаївський обласний краєзнавчий музей отримав у подарунок колекцію вишиванок [від кандидата історичних наук Олександра Хасцького] [Електронний ресурс] // Район. Миколаїв : [сайт]. – 2025. – 15 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/806109-mikolaivskiy-oblasniy-kraeznavchiy-muzey-otrimav-u-podarunok-kolektsiyu-vishivanok>.

302. Музей української діаспори в Києві отримав цінні архіви від Союзу українців Америки [(США) про історію та діяльність цієї організації до її 100-річчя] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3995297-muzej-ukrainskoi-diaspori-v-kyievi-otrimav-cinni-arhivi-vid-souzu-ukrainok-ameriki.html>.

303. У Запоріжжі [реставратори] на воду спустили човен-довбанку, виготовлений у [Національному] заповіднику «Хортиця» [який стане новим робочим експонатом заповідника] [Електронний ресурс] // Укрінформ :

¹ Див. також: В Україну [до Національного художнього музею України (м. Київ)] повернулася викрадена під час Другої світової картина «Жіночий портрет» [Владислава Галімського] [Електронний ресурс] : [коментар генеральної директорки музею Ю. Литвиненко з приводу повернення картини] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 15 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 15.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993484-v-ukrainu-povernulasa-vikradena-pid-cas-drugoi-svitovoi-kartina-zinocij-portret.html>.

[інтернет-платформа]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992973-u-zaporizzi-na-vodu-spustili-covendovbanku-vigotovlenij-u-zapovidniku-hortica.html>.

304. У Музей килимарства у Глинянах [філії Історико-краєзнавчого музею Львівської обласної ради] передали рідкісну ткану ікону [Матері Божої Ченстоховської] XIX століття (фото) [Електронний ресурс] / Львів. облрада // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/533240-do-muzeiu-kylymarstva-u-hlynianakh-peredaly-ridkisnu-tkanu-ikonu-xix-stolittia>.

305. Чирук, Святослав. Бахчисарайський рунічний календар [Електронний ресурс] / Святослав Чирук // Локальна історія: [інтернет-платформа]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.05.2025.

<https://localhistory.org.ua/rubrics/artifact/bakhchisaraiskii-runichnii-kalendar/>.

Про рунічні календарі, зокрема експонат КП №2485/163 із колекції Худож. музею Бахчисарайського історико-культурного заповідника (АРК).

Див. № 288, 340, 341.

Виставкова діяльність, експозиції

306. Асадчева, Тетяна. Містичні візерунки трипільської культури: столичний музей [Національний музей історії України] презентує новий проєкт [виставку «Містичні візерунки томашівського посуду», присвячену 100-річчю відкриття поселення трипільської археологічної культури біля с. Томашівка Черкаської обл.] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 12 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112342/>.

307. Асадчева, Тетяна. Пам'ятки старого Подолу: столичний музей [гетьманства] запрошує на історичну виставку [«Пам'ятки Подолу – подорож у минуле»] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/113068/>.

308. Асадчева, Тетяна. Простір уяви: столична виставка відкриває невідомі грані українського графічного мистецтва [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112706/>.

Виставка графіки «Простір уяви» в Музеї сучасного мистецтва України (м. Київ) з фондів музею.

309. Асадчева, Тетяна. Як СРСР вигадував ворогів: у Києві [Меморіальному будинку Лесі Українки Музею видатних діячів української культури] відкрили виставку [«Справа СВУ: страсна весна 30-го»] про репресії 1930 року [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-

версія]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111968/>.¹

310. Лодзинська, Олена. «Для відродження України Любов Панченко зробила все можливе мовою мистецтва». Інтерв'ю із завідувачкою Музею шістдесятництва Оленою Лодзинською [Електронний ресурс] / Олена Лодзинська ; розмову вела Марія Марчук // Погляд : інформ. агенція : [сайт]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 09.05.2025.

<https://poglyad.tv/dlya-vidrodzhennya-ukrayini-lyubov-panchenko-zrobila-vse-mozhlive-movoyu-mistectva-interv-yu-iz-zaviduvachkoyu-muzeyu-shistdesyatnictva-olenoyu-lodzinskoyu-article>.

Завідувачка Музею шістдесятництва (м. Київ) про підготовку і збір експонатів для виставки «Всесвіт Любові», присвячену художниці Л. Панченко (1938–2022), у Музеї історії міста Києва, та про творчий і життєвий шлях мисткині.

311. Марків, Наталка. У заповіднику Бабин Яр [Національному історико-меморіальному заповіднику «Бабин Яр»] відкрили виставку [«Коли руйнується світ»] про нереалізований меморіал пам'яті [проект 1965 р. мистців Ади Рибачук і Володимира Мельніченка] [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 31 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/113137/>.

312. Петришин, Олена. Мазепа і його європейський вибір: у Лаврі відкрили виставку про державника, який випередив час [Електронний ресурс] / Олена Петришин // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112847/>.

Про відкриття виставки «Мазепа. Стратегія європейської України» в Нац. заповіднику «Києво-Печерська лавра», її значення та підготовку, коментарі відвідувачів про експозицію.²

313. Пешков, Павло. Археологія під час війни: як Харківщина відкриває «темні віки» і скіфську спадщину (фото) [Електронний ресурс] / Павло Пешков //

¹ Див. також: У Києві [Меморіальному будинку Лесі Українки Музею видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького] відкрили виставку «Справа СВУ: страсна весна 30-го» [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. 2025. 1 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 02.05.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/802412-u-kievi-vidkrili-vistavku-sprava-svu-strasna-vesna-30-go>.

² Див. також: Лобанок, Дар'я. «Гарна виставка» в «стінах неприродного кольору». У Лаврі відкрилася оповита скандалом виставка про Мазепу [Електронний ресурс] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. 2025. 24 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.05.2025. <https://life.pravda.com.ua/culture/u-lavri-vidkrilasya-vistavka-cherez-yaku-zvilnili-kerivnika-zapovidnika-308282/>; Унікальні документи й артефакти: у Києві [в Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра»] відкрили виставку про європейський вибір [гетьмана Івана] Мазепи [«Мазепа. Стратегія європейської України»] [Електронний ресурс] / підгот. Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. 2025. 24 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.05.2025. <https://zn.ua/ukr/CULTURE/unikalni-dokumenty-j-artefakti-u-kijevi-vidkrili-vistavku-pro-jevropejskij-vibir-mazepi.html>; Феценко, Євдокія. Сила гетьмана Мазепи. Понад 300-літня історія європейського вибору українців – у Києво-Печерській лаврі [Електронний ресурс] / Євдокія Феценко // Україна молода : [інтернет-версія]. 2025. 28 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.05.2025. <https://umoloda.kyiv.ua/number/3960/164/189565/>.

Слобід. край : [інтернет-версія]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.05.2025.

<https://www.slk.kh.ua/oblast-online/harkiv/harkivski-arheologi-pokazali-rezultati-doslidzen-pid-cas-voennogo-stanu-foto.html>.

Про співробітництво археологів Харківського нац. університету ім. В. Каразіна та Історико-культурного заповідника «Більськ» (с-ще Котельва, Полтавська обл.), виставку археологічних знахідок «Древній Гелон єднає» в Музеї археології університету.¹

314. У Вишгородському історико-культурному заповіднику відкрили інноваційну експозицію [«Вишгород стародавній» у межах інноваційного історико-дослідницького проєкту] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989567-u-visgorodskomu-istorikokulturnomu-zapovidniku-vidkrili-innovacijnu-ekspoziciu.html>.

315. У Дубенському замку [Державний історико-культурний заповідник м. Дубно (Рівненська обл.)] відкрилася виставка «Глинянський килим у 100-річчя Арт Деко» [Електронний ресурс] : [про проєкт, присвячений відродженню традиції виробництва глинянських візерункових тканин, зокрема гладкотканих килимів, які свого часу здобули світове визнання] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 16 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3993880-u-dubenskomu-zamku-vidkrilasavistavka-glinanskij-kilim-u-100ricca-art-deko.html>.

316. У Києві [Національному музеї «Київська картинна галерея»] відкрилася виставка [«Золтан Мичка. Лінія наступності» робіт народного художника України] Золтана Мички: 80 робіт та 45 років творчості – фото [Електронний ресурс] / підгот. Вероніка Резніченко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-vidkrilasja-vistavka-zoltana-michki-80-robit-ta-45-rokiv-tvorchosti-foto.html>.²

Див. № 27, 32, 50, 62, 105, 106, 171, 174, 175, 270, 273, 275–278.

¹ Див. також: У Харкові [на виставці «Древній Гелон єднає» в Музеї археології Харківського національного університету ім. Василя Каразіна] археологи показали нові унікальні знахідки з Більського і Котелевського городищ [До 20-річчя співробітництва вишу та Історико-культурного заповідника «Більськ» (с-ще Котельва, Полтавська обл.)] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 7 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 07.05.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3990149-u-harkovi-arheologi-pokazali-novi-unikalni-znahidki-z-bilskogo-i-kotelevskogo-gorodis.html>.

² Див. також: У [Національному музеї] Київській картинній галереї проходить виставка «Лінія наступності» народного художника [України] Золтана Мички [Електронний ресурс] / [Мукачів. міськрада] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 14 трав. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.05.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992764-u-kiivskij-kartinnij-galerei-prohodit-vistavka-linia-nastupnosti-narodnogo-hudoznika-zoltana-micki.html>.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

317. Вечір пам'яті Івана Стешенка у Києві [Електронний ресурс] / Представництво УІНП в Полтаві // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 29.05.2025.
<https://ukrpohliad.org/national-memory/vechir-pamyati-ivana-steshenka-u-kyievi.html>.

Вечір пам'яті першого міністра освіти України в уряді УНР, громадсько-політичного діяча, вченого-філолога, поета і перекладача І. Стешенка (1873–1918) у Нац. музеї літератури України (м. Київ).

318. «Каліграфія часу»: в Ужгородському замку провели захід до Дня слов'янської писемності та культури [Електронний ресурс] // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 26 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.05.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/808532-kaligrafiya-chasu-v-uzhgorodskomu-zamku-proveli-zakhid-do-dnya-slovnyanskoj-pisemnosti-ta-kulturi>.

Про програму тематичного заходу «Каліграфія часу: подорож до джерел слов'янської писемності» у Закарпатському обл. краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького.

319. Малиновський, Антон. ЛітМузей [Харківський літературний музей] проведе «Ніч музеїв» у Харкові. Яка програма? [Електронний ресурс] / Антон Малиновський // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.05.2025.

<https://lyuk.media/news/night-of-options/>.

320. «Мальована хата»–2025: Буша повертається до витоків [Електронний ресурс] // 33-й канал : [сайт]. – 2025. – 11 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://33kanal.com/news/300136.html>.

Про старт мистецького проєкту «Мальована хата», який реалізується за участі художників з різних куточків України на території Держ. історико-культурного заповідника «Буша» (с. Буша, Вінницька обл.).

321. Маркопольська, Тетяна. Саундхілінг, шаржі та перформанси: як у Луцьку пройшла «Ніч в Музеї Корсаків» [Електронний ресурс]: [про заходи в Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків] / Тетяна Маркопольська // Район. Культура : [сайт]. – 2025. – 18 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/806585-saundikhiling-sharzhi-ta-performansi-yak-u-lutsku-proyshla-nich-v-muzei-korsakiv>.

322. У Києві зафіксували рекорд України: у музеї історії міста презентували найбільшу витинанку [яка стала експонатом виставки «Червоне – то любов» робіт художниці Тетяни Кузьмич (Кашуби)] [Електронний ресурс] / підгот. Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.05.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-zafiksuvali-rekord-ukrajini-u-muzeji-istoriji-mista-prezentuvali-najbilshu-vitinanku.html>.

323. У Львові [Музеї Володимира Патики] презентували факсимільне видання Дубенського Євангелія XVI століття [надруковане в межах ініціативи «Повертаємо в Україну культурну спадщину» київським видавництвом «Горобець»] (фото) [Електронний ресурс] / [Львів. облрада] // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 7 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.05.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/532316-u-lvovi-prezentuvaly-davnie-yevanheliie>.

Див. № 61.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

324. Здоровило, Тарас. Унікальний скарб: на [острові] Хортиці [м. Запоріжжя] знайшли срібні монети часів Середньовіччя [які належать до династії Саманідів, що правили в IX–X ст. у Середній Азії] [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189207/>.

325. На Полтавщині знайшли монету часів Раннього Середньовіччя [Електронний ресурс] / [Історико-культурний заповідник «Більськ»] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 29 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3998417-na-poltavsini-znajsli-monetu-casiv-rannogo-serednovicca.html>.

Про результати проведення археологічних робіт на ранньослов'янському городищі в снт Опішні (Полтавська обл.) науковцями Історико-культурного заповідника «Більськ» та Науково-дослідного центру «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України (м. Київ) в межах спільної експедиції.

326. Петренко-Цеунова, Ольга. Занедбані подільські старожитності [міста Києва] [Електронний ресурс] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://tyzhden.ua/zanedbani-podilski-starozhytnosti/>.

327. Чікало, Ярина. Надгробок Анни та Єжи Сенявських гербу Леліва у науковому дискурсі як мистецька спадщина періоду пізнього Ренесансу [на теренах Галичини] [Електронний ресурс] / Ярина Чікало, Ярослав Тарас // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2025. – № 2. – С. 410–422. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://nz.lviv.ua/2025-2-14/>.

Див. № 60, 109, 223. 280.

Нематеріальна культурна спадщина

328. Баранівська, Таміла. Традиція дзвонарства Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря увійшла до нематеріальної культурної спадщини – МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] [Електронний ресурс] / Таміла Баранівська // Суспільне. Київ : [сайт]. – 2025. – 14 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.05.2025.

<https://suspilne.media/kyiv/1018047-tradicia-dzvonarstva-svato-mihajlivskogo-zolotoverhogo-monastira-uvijsla-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-mksk/>.

Охорона та збереження культурної спадщини

329. Асадчева, Тетяна. Фундаменти палацу Розумовського на Печерську отримали охоронний статус: що відомо [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 30 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/113057/>.

Про внесення МКСКУ фундаментів палацу гетьмана України Кирила Розумовського у м. Києві до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

330. Здоровило, Тарас. [Дерев'яний] Млин у Семенівці на Київщині визнано об'єктом культурної спадщини [Електронний ресурс] : [про рішення Консультативної ради Департаменту культури і туризму Київської ОДА] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/189415/>.

331. Катаєва, Марія. Зберегти та популяризувати: 135 муралів [мозаїки, вітражі, панно, розписи 1950–1980-х років] внесли [експерти групи із захисту монументального мистецтва, що діє при Київраді] в інформаційно-аналітичну систему столиці [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 8 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/112178/>.

332. Катаєва, Марія. У столиці [на засіданні Робочої групи з розробки механізмів захисту об'єктів культурної та історичної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини КМДА] визначили Перелік значних історичних будівель Києва [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/111879/>.

333. Лобанок, Дар'я. На Рівненщині [с. Забороль] пилами порізали дерев'яну церкву XVIII століття [Електронний ресурс] / Дар'я Лобанок // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 21 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/bilya-rivnogo-znishchili-derev-yanu-cerkvu-18-stolittya-308211/>.

334. Міністерство культури [та стратегічних комунікацій України] надало статус пам'яток архітектури та археології 484 об'єктам Львівщини [Електронний ресурс] / [Департамент архітектури та містобудування Львівської ОДА] // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://wz.lviv.ua/news/532796-484-objekty-na-lvivshchyni-otrymaly-status-pamiatok-vneseno-do-derzhavnoho-reiestru.>

335. На Полтавщині 52 археологічні об'єкти Більського городища визнали культурною спадщиною [Електронний ресурс] / [Полтавська ОВА] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3995848-na-poltavsini-52-arheologicni-obekti-bilskogo-gorodisa-viznali-kulturnou-spadsinou.html>.

Про завершення процесу виготовлення та затвердження облікової документації на 52 археологічні об'єкти комплексу пам'яток території й округи Більського городища та Історико-культурного заповідника «Більськ» (с-ще Котельва, Полтавська обл.).

336. Сагайдак, Ольга. Українська культурна спадщина: врятувати не можна втратити [Електронний ресурс] / Ольга Сагайдак, Олександра Ковальчук ; [розмовляла] Анастасія Платонова // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 9 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.05.2025.

https://lb.ua/culture/2025/05/09/675295_ukrainska_kulturna_spadshchina.html.

Культурна менеджерка, експертка зі спадщини, голова правління Коаліції дієвців культури та заступниця директора Одеського нац. худож. музею, членкиня Коаліції дієвців культури про системні хиби держави в захисті української культурної спадщини, нові підходи до культурних політик у цій сфері, а також про те, як врятувати 6 млн об'єктів із загрожених регіонів.

337. Старостенко, Ганна. Гостинний двір руйнується. Ми роками просимо Кабмін передати його місту, – Ганна Старостенко [Електронний ресурс] / Ганна Старостенко ; [розмову вела] Ірина Главацька // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/113019/>.

Депутатка Київради, заступниця голови КМДА, яка координує роботу Департаменту охорони культурної спадщини, про головні виклики, проблеми, плани та досягнення у сфері збереження культурної спадщини столиці. Розмова у програмі «Київ: Вголос» (спільний проєкт «Київ FM» та «Вечірнього Києва»).

Культурна спадщина: втрати через війну

338. Пирлик, Григорій. «Фонди СБУ викрали»: нові факти про пограбування архіву в Херсоні під час російської окупації [Електронний ресурс] / Григорій Пирлик // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 6 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.05.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyny-pryazovya-pohrabananyy-arkhiv-kherson-novi-fakty/33405249.html>.

339. «Руйнування дуже значні». Армія рф майже повністю знищила дві пам'ятки архітектури на Дніпропетровщині [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2025. – 20 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.05.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/na-dnipropetrovshchini-rosiyani-kabami-zruynuvali-dvi-pam-yatki-arhitekturi-50515474.html>.

340. Серед викрадених росією з Херсона картин – українська ікона [«Христос і самарянка»], подарована [Херсонському обласному художньому] музею [ім. Олексія Шовкуненка] бароном [Едуардом] Фальц-Фейном [у 1994 році] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3988028-sered-vikradenih-rosieu-z-hersona-kartin-ukrainska-ikona-podarovana-muzeu-baronom-falcfejnom.html>.

341. У Херсонському [обласному] художньому музеї [ім. Олексія Шовкуненка] побоюються, що найцінніші викрадені росіянами твори [під час окупації міста] зникли [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3989490-u-hersonskomu-hudoznomu-muzei-pobouutsa-so-najcinnisi-vikradeni-rosianami-tvori-znikli.html>.

Див. № 123.

Реставраційні роботи

Див. № 273, 343.

Міжнародне співробітництво

342. У Парижі [(Франція)] обговорили співпрацю України та ЮНЕСКО задля охорони культурної спадщини [Електронний ресурс] : [про зустріч заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України Сергія Беляєва із заступником генерального директора ЮНЕСКО з питань культури Ернесто Оттоне] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 22 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3995604-u-parizi-obgovorili-spivpracu-ukraini-ta-unesko-zadla-ohoroni-kulturnoi-spadsini.html>.

343. На Хмельниччині в костелі [святого Йосифа Обручника] XVIII століття проводять ремонтно-консерваційні роботи [за фінансової підтримки Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща та коштом Фонду промоції культури] [Електронний ресурс] / [Ізяслав. міськрада] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3997975-na-hmelniccini-v-kosteli-xviii-stolitta-provodat-remontnokonservacijni-roboti.html>.

344. Незаконне переміщення культурних цінностей: МКСК взяло участь у нараді держав-учасниць конвенції ЮНЕСКО [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 19 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3994701-nezakonne-peremisenna-kulturnih-cinnostej-mksk-vzalo-ucast-u-naradi-derzavucasnic-konvencii-unesko.html>.

Про виступ заступника міністра культури та стратегічних комунікацій України С. Беляєва під час наради держав-учасниць Конвенції ЮНЕСКО щодо

запобігання незаконному переміщенню культурних цінностей у м. Парижі (Франція).

345. У МКСК [Міністерстві культури та стратегічних комунікацій України] обговорили з європейськими партнерами [із Консультативної місії ЄС] посилення санкцій за злочини проти культурної спадщини [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 13 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.05.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3992560-u-mksk-obgovorili-z-evropejskimi-partnerami-posilenna-sankcij-za-zlocini-proti-kulturnoi-spadsini.html>.

Див. № 223.

Переміщення культурних цінностей

346. Шпак, Ірина. З України хотіли вивезти історичні артефакти, пов'язані з Тарасом Шевченком: у чому їхня цінність (фото) [Електронний ресурс] / Ірина Шпак // Фокус : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 трав. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.05.2025.

<https://focus.ua/uk/culture/707953-z-ukrajini-hotili-vivezti-istorichni-artefakti-pov-yazani-z-tarasom-shevchenkom-u-chomu-jihnya-cinnist>.

Про вилучення митниками Київської митниці Держмитслужби оригінального додатку до української щоденної газети «Рада» від 25 лютого 1914 р. та раритетної поштової листівки «Тарас Шевченко. Автопортрет. 1840», надрукованої в Австрії у 1946 р.

Див. № 300, 343.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Богуславський М. 10

Ващенко Ю. 178

Груша Я. 111

Делоне С. (Штерн С.) 283

Жадан С. 90

Кордт В. 188

Лавріненко Ю. 199

Маляревський Є. 180

Панченко Л. 310

Рева Н. 185

Садула І. 91

Ткаченко Л. 179

Чурлу М. 32

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКСКУ	Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Історія культури	4
Культура і суспільство	5
Культура і держава. Культура і влада	5
Інформаційна політика	6
Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України	6
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят	8
День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні,	8
80-річчя закінчення Другої світової війни	8
День пам'яті жертв політичних репресій	9
День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (1944)	9
Фестивалі, форуми	10
Креативні індустрії	10
Краєзнавство	11
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство	11
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	12
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю	13
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ	14
Всесвітній день вишиванки	15
Мовна політика держави	17
Мовні питання	17
Відновлення та збереження національної пам'яті	18
Панельна дискусія «Герої ХХІ століття. Хто вони» (м. Київ)	19
Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму	20
Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій	20
Президент Українського ПЕН, філософ, письменник, перекладач про громадську організацію, її діяльність, проекти, авторів. Розмова в програмі «Власні назви з Мирославою Барчук» на телеканалі «Еспресо»	21
Персоналії діячів української культури	21
ШЕВЧЕНКІАНА	21
Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури	21
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)	23
Фестивалі, свята національних культур	24
Українці за кордоном. Культура українського закордоння	25
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	26
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад	26
Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі	27
Український культурний фонд	27

Правові питання галузі	27
Нормативно-правове забезпечення галузі	28
Освіта. Кадри.....	28
Початкова мистецька освіта.....	28
Кадри	28
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	29
Проект «CultHub» LV.ua та компанії «Карпатські мінеральні води».....	31
Євроінтеграція України.....	32
Український інститут.....	33
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проекти.....	33
Підтримка України у світі.....	35
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ.....	35
Методи і форми культурно-дозвілєвої роботи	35
Дозвілля.....	35
НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО	35
Фольклор.....	35
Народні свята та обряди	36
Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв	36
Міжнародне співробітництво	37
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки тощо.....	37
Види і жанри аматорства.....	37
Образотворче аматорство та народні художні промисли	37
Музичне аматорство	39
Театральне аматорство	39
Фото-, кіноаматорство	39
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ.....	39
Новації в бібліотеках.....	40
Історія бібліотечної справи в Україні	41
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи	41
Робота бібліотек інших країн	42
Організація та управління в галузі бібліотечної справи	42
Мережа та типи бібліотек.....	42
Основні напрями діяльності бібліотек.....	48
Організація обслуговування користувачів	48
Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження)	48
Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек.....	48
Соціокультурна діяльність бібліотек	48
Бібліографія, бібліографознавство	48
Читання.....	49
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА	50
Український інститут книги	51
Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки.....	51
Міжнародне співробітництво	54
Видавнича справа в інших країнах.....	54

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ.....	54
Міжнародний день музеїв	55
Цифровізація, електронні ресурси та новації в музеях, заповідниках і закладах музейного типу	56
Міжнародне співробітництво	57
Робота музеїв інших країн	58
Організація та управління в галузі музейної справи	58
Щодо ситуації в національних заповідниках «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська»	59
Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу	61
Музейні фонди.....	61
Виставкова діяльність, експозиції.....	62
Літературні та мистецькі заходи в музеях.....	65
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	66
Нематеріальна культурна спадщина	66
Охорона та збереження культурної спадщини.....	67
Культурна спадщина: втрати через війну.....	68
Реставраційні роботи	69
Міжнародне співробітництво	69
Переміщення культурних цінностей.....	70
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ	70

Довідкове видання

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 5

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна

БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2025

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3,42.

Б/т. Зам. № 46.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017